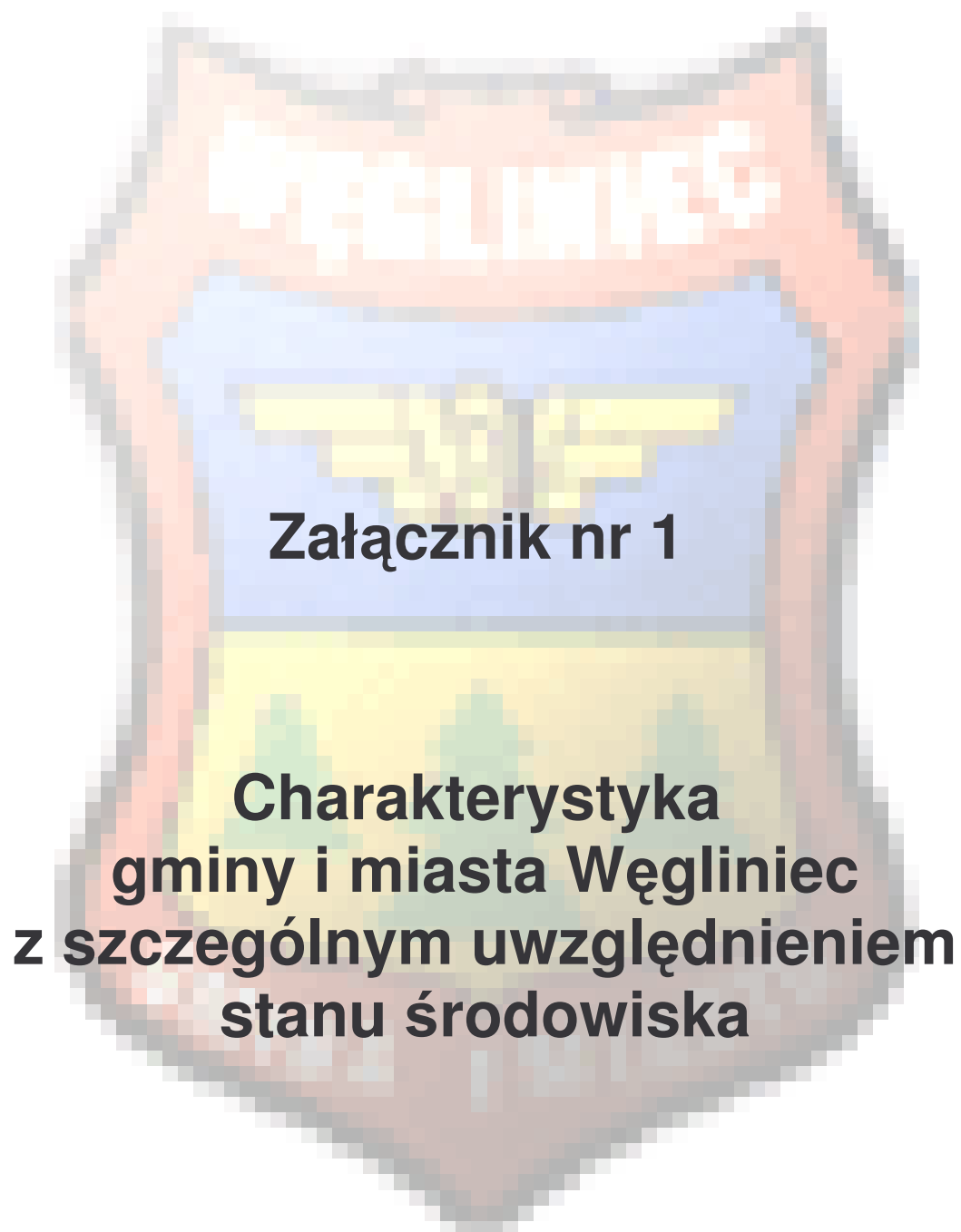

Załącznik nr 1

**Charakterystyka
gminy i miasta Węgrów
z szczególnym uwzględnieniem
stanu środowiska**

Styczeń 2005

Spis treści :

1	Wstęp	5
1.1	Ludność	6
1.2	Struktura podmiotów gospodarczych według rodzajów działalności	6
1.2.1	Wykaz jednostek organizacyjnych	7
1.3	Położenie geograficzne.	11
2	Charakterystyka stanu środowiska.....	13
2.1	Powietrze - Stan wyjściowy	13
2.1.1	Zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego	15
2.2	Hałas – stan wyjściowy	18
2.2.1	Hałas pochodzenia komunikacyjnego	18
2.3	Promieniowanie elektromagnetyczne	19
2.4	Woda – Stan wyjściowy	19
2.4.1	Wody powierzchniowe	19
2.4.2	Wody podziemne	21
2.5	Ochrona Przeciwpowodziowa – Stan wyjściowy	24
2.6	Ścieki – Stan wyjściowy	24
2.7	Ziemia i Gleba – Stan wyjściowy	26
2.8	Zasoby Surowcowe – Stan wyjściowy	26
2.9	Odpady – Stan wyjściowy	27
2.10	Zasoby Przyrodnicze – Stan wyjściowy	28
2.10.1	Walory o randze regionalnej	29
2.10.2	Walory o randze lokalnej	29
2.10.3	Walory gminy Węgliniec na tle innych gmin regionu i pasa przygranicznego.	29
2.10.4	Specyfika przyrody gminy	29
2.11	Fauna – Stan wyjściowy	30
2.11.1	Ssaki	30
2.11.2	Ptaki	31
2.11.3	Płazy	35
2.11.4	Ryby	36
2.12	Flora – Stan wyjściowy	36
2.12.1	Lasy	37
2.12.2	Obszary ścisłej ochrony	39
2.12.3	Charakterystyka pomników przyrody	39
2.12.4	Roślinność potencjalna	40
2.13	NATURA 2000	41

2.13.1	Bory Dolnośląskie	42
2.13.2	Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka	42
2.14	Energia odnawialna	43
2.15	Charakterystyka turystyki na terenie gminy	43
2.16	Edukacja Ekologiczna	43
2.16.1	Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej przy PPPP w Zgorzelcu	44
2.16.2	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych	44
2.17	Awarie zagrażające środowisku	48
2.17.1	Ochrona przeciwpożarowa lasów	48

Spis Tabel :

Tab. 1-1	Charakterystyka osadnicza z podziałem zaludnienia	5
Tab. 1-2	Wykaz jednostek organizacyjnych z terenu gminy Węgliniec	7
Tab. 2-1	Łączna emisja zanieczyszczeń na terenie powiatu zgorzeleckiego wg Oceny Poziomów Substancji w Powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2003 rok - WIOŚ	13
Tab. 2-2	Podmioty posiadające aktualne pozwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza wydane przez Starostę Zgorzeleckiego na terenie gminy Węgliniec	14
Tab. 2-3	Roczna dopuszczalna emisja zanieczyszczeń do powietrza wg decyzji Starosty Zgorzeleckiego na terenie gminy Węgliniec	14
Tab. 2-4	Generalny pomiar ruchu 2000 rok i prognoza ruchu do 2012 roku [poj./dobę]	15
Tab. 2-5	Minimalne prognozowane stężenie SO ₂ [µg/m ³] pochodzenia komunikacyjnego	16
Tab. 2-6	Maksymalne prognozowane stężenie SO ₂ [µg/m ³] pochodzenia komunikacyjnego	16
Tab. 2-7	Minimalne prognozowane stężenie NO [µg/m ³] pochodzenia komunikacyjnego	16
Tab. 2-8	Maksymalne prognozowane stężenie NO [µg/m ³] pochodzenia komunikacyjnego	17
Tab. 2-9	Minimalne prognozowane stężenie NO ₂ [µg/m ³] pochodzenia komunikacyjnego	17
Tab. 2-10	Maksymalne prognozowane stężenie NO ₂ [µg/m ³] pochodzenia komunikacyjnego	17
Tab. 2-11	Minimalne prognozowane stężenie CO [µg/m ³] pochodzenia komunikacyjnego	17
Tab. 2-12	Maksymalne prognozowane stężenie CO [µg/m ³] pochodzenia komunikacyjnego	18
Tab. 2-13	Przybliżony prognozowany poziom hałasu komunikacyjnego w porze dziennej 6:00 do 22:00	18
Tab. 2-14	Przybliżony prognozowany poziom hałasu komunikacyjnego w porze nocnej 22:00 do 6:00	19
Tab. 2-15	Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej	19
Tab. 2-16	Stawy i zbiorniki wodne gminy Węgliniec	20

Tab. 2-17 Wykaz jednostek które uzyskały pozwolenia wodnoprawne na pobór wód, wydanych przez Starostę Zgorzeleckiego dla jednostek z gminy Węgliniec	22
Tab. 2-18 Stanowiska badawcze sieci krajowej monitoringu wód podziemnych z klasyfikacji jakości w 2002 roku na terenie gminy Węgliniec	23
Tab. 2-19 Stanowiska badawcze sieci wojewódzkiej monitoringu wód podziemnych z klasyfikacji jakości zwykłych wód podziemnych w I półroczu 2002 roku na terenie powiatu zgorzeleckiego	23
Tab. 2-20 Stanowiska badawcze sieci wojewódzkiej monitoringu wód podziemnych z klasyfikacją jakości zwykłych wód podziemnych w II półroczu 2002 roku na terenie powiatu zgorzeleckiego	23
Tab. 2-21 Wykaz jednostek, które uzyskały pozwolenia wodnoprawne na zrzut ścieków przez Starostę Zgorzeleckiego	25
Tab. 2-22 Jednostki organizacyjne, które uzyskały decyzję Starosty Zgorzeleckiego na wytwarzanie odpadów wg przyznaných limitów	28
Tab. 2-23 Wykaz pomników przyrody na terenie gminy	39
Tab. 2-24 Wykaz roślinności potencjalnej lokalizowanej na terenie powiatu zgorzeleckiego, legenda do Rys. 2-4	41
Tab. 2-25 Zestawienie Awarii przemysłowych wg Raportu o stanie środowiska województwa dolnośląskiego 2002, 2002 WIOŚ Wrocław	48

Spis Rysunków:

Rys. 1-1 Lokalizacja terenu opracowania	11
Rys. 1-2 Mapa lokalizująca Miasto i Gminę Węgliniec na tle regionów geograficznych	12
Rys. 2-1 Udział największych zakładów województwa dolnośląskiego w zanieczyszczeniu powietrza pyłem, dwutlenkiem siarki i dwutlenkiem azotu w odniesieniu do sumarycznej emisji zakładów kontrolowanych przez WIOŚ w 2003r.	13
Rys. 2-2 Mapa zanieczyszczeń powietrza województwa dolnośląskiego wg opracowania „OCENA POZIOMÓW SUBSTANCJI W POWIETRZU ORAZ WYNIKI KLASYFIKACJI STREF WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO ZA 2003 ROK”	14
Rys. 2-3 Mapa GZWP na tle powiatu zgorzeleckiego	21
Rys. 2-4 Mapa potencjalnej roślinności	41
Rys. 2-5 Ilość pożarów w ciągu roku od 1997 r. do 2001	49

1 Wstęp

Cała gmina Węgliniec położona jest w zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie zgorzeleckim. W części wschodniej gmina graniczy z administracyjnym obszarem gminy Osiecznica. Południowa i poł-wsch część granic łączy gminę Węgliniec z gminą Nowogrodzic- natomiast zachodnia i poł.-zach. ich część – z gminą Pieńsk. Na północ od granic Węglińca znajdują się gminy: Przewóz i Iłowa oraz miasto Gozdnicza należące do województwa lubuskiego. Niemalże cała gmina położona jest na terenie Borów Dolnośląskich i jedynie jej południowy skrawek Okolice miejscowości Czerwona Woda) znajduje się na pograniczu Pogórza Izerskiego.

Na terenie gminy Węgliniec zlokalizowane jest 10 wsi i 1 miasto. Administracyjnie gmina Węgliniec składa się z miasta Węgliniec oraz siedmiu sołectw: Ruszów, Kościelna Wieś, Jagodzin, Piaseczna, Stary Węgliniec, Czerwona Woda, Zielonka oraz trzech osad: Dębówek, Polana, Okrąglica.

Miasto Węgliniec położone jest w południowo-wschodniej części gminy przy drodze wojewódzkiej nr 296. Droga 296 jest osią ruchu kołowego gminy. Przy drodze położone są również miejscowości: Dębówek, Ruszów, Jagodzin, Piaseczna, Stary Węgliniec, Czerwona Woda. Pozostałe miejscowości rozsiane są po gminie i zlokalizowane przy drogach gminnych.

Tab. 1-1 Charakterystyka osadnicza z podziałem zaludnienia¹

Miejscowość	Liczba ludności
Węgliniec	3 332
Stary Węgliniec	1 072
Jagodzie	431
Piaseczna	235
Zielonka	332
Ruszów	1 932
Kościelna Wieś	276
Parowa	76
Okrąglica	27
Dębówek	8
Czerwona Woda	1 623
RAZEM	9 344

Gmina Węgliniec jest największą terytorialnie gminą w powiecie zgorzeleckim. Jej powierzchnia wynosi 338,44 km². Około 82% powierzchni gminy stanowią lasy, przede wszystkim sosnowe, które są prawdziwym bogactwem dostarczającym surowca dla przemysłu drzewnego, przetwórstwa runa leśnego i gospodarki łowieckiej. Występują tu również nieliczne lasy bukowe oraz mieszane. W pobliżu Węglińca znajduje się rezerwat przyrody o powierzchni 1,35 ha. Rosnąca tu sosna błotna jest osobliwością na skalę europejską. Charakterystycznym elementem krajobrazu wokół Węglińca są śródleśne stawy hodowlane, a zwłaszcza opuszczone stawy i oczka wodne, gdzie można spotkać piękne stanowiska unikatowych roślin torfowiskowych. Stawy te są również ostoją ptactwa wodnego m.in. głuźca, cietrzewia, bielika oraz bociana. Wśród tego kompleksu stawów znajdują się specjalne stanowiska dla wędkarzy. Okolice Węglińca i Ruszowa to także teren łowiecki, gdzie organizuje się polowania na zwierzynę. W lasach na terenie gminy są wytyczone ścieżki rowerowe, które w przyszłości mają być połączone z podobnymi rowerostradami w Niemczech. Złoża do eksploatacji: węgiel brunatny z dużą zawartością substancji bitumicznych i aromatycznych oraz piaski szklarskie i formierskie.

Powierzchnia :

¹ Wg ankiety przekazanej przez Urząd Gminy Węgliniec

- użytki rolne – 3 125 ha, tj. 9,23 %
- tereny mieszkaniowe – 119 ha, tj. 0,35 %
- drogi – 239 ha, tj. 0,70 %
- tereny przemysłowe – 35 ha, tj. 0,10 %
- tereny wypoczynkowe – 6 ha, tj. 0,01%
- wody – 616 ha, tj. 1,82 %
- użytki leśne – 28 854 ha, tj. 85,25%

1.1 Ludność

1. Gminę i miasto Węgliniec zamieszkuje aktualnie ok. 8882² osób w tym.

- - mężczyźni – 4375
- - kobiety – 4507
- - przedprodukcyjni – 2345
- - stopa bezrobocia – 19,5 %

2. Struktura ludności wg EKD.

- Przemysł – 308 – 13,28 %
- Budownictwo – 169 – 7,28%
- Handel i usługi – 1051 – 45,37 %
- Administracja – 68 – 2,93 %
- Edukacja – 153 – 6,59 %
- Ochrona zdrowia – 89 – 3,83 %
- Rolnictwo- 250 – 10,78 %
- Inne – 231 – 9,96 %

1.2 Struktura podmiotów gospodarczych według rodzajów działalności

Wykaz podmiotów gospodarczych zamieszczono w pkt. 1.2.1, natomiast charakterystykę strukturalną przedstawiono poniżej:

- handel i usługi – 66 %
- przemysł – 0
- budownictwo – 20 %
- rolnictwo – 0
- transport – 5 %
- ochrona zdrowia – 2 %
- hotele, restauracje – 1 %

² Wg GUS stan na 2004 rok

- edukacja – 0
- inne – 6 %

Główne zakłady pracy na terenie gminy:

1. Unicom Rubber Processing Sp. z o.o. Zielonka 17, 59 – 940 Węgliniec (produkcja mieszanek gumowych, regeneratorów gumowych itp.)
2. HDM Spółka j.v. ul. Świerczewskiego 5, 59 – 950 Ruszów (okna i drzwi pcv, panele)
3. Zakład Pracy Chronionej AGROBUD, ul. Świerczewskiego 5, 59 – 950 Ruszów (odzież ochronna)
4. NOAK Elementy Budowlane Sp. z o.o., ul. Sokorskiego 4, 59 – 940 Węgliniec (okna drewniane)
5. Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe "CHANTAL" ul. II AWP 6, 59 – 950 Ruszów (autoryzowany dealer Husgvarna)
6. STOLBUD Sp. z o.o. ul. Świerczewskiego 5, 59 – 950 Ruszów (przetwórstwo drewna)
7. WORLD STREET Spółka z o.o. ul. Główna 1, Stary Węgliniec 59 – 940 Węgliniec (przetwórstwo drewna)
8. DDOKP Węzeł kolejowy w Węglińcu (przewóz towarów i pasażerów)
9. DREWTRANS Władysław Proć ul. Skrajna 59 – 940 Węgliniec (transport ciężarowy)
10. BZMO Kopalnia w Czerwonej Wodzie

1.2.1 Wykaz jednostek organizacyjnych

W wyniku prowadzonych prac związanych z przygotowywanymi dokumentami otrzymano z Urzędu Gminy i Miasta Węgliniec wykaz jednostek organizacyjnych których wykaz zamieszczamy w Tab. 1-2 poniżej.

Tab. 1-2 Wykaz jednostek organizacyjnych z terenu gminy Węgliniec³

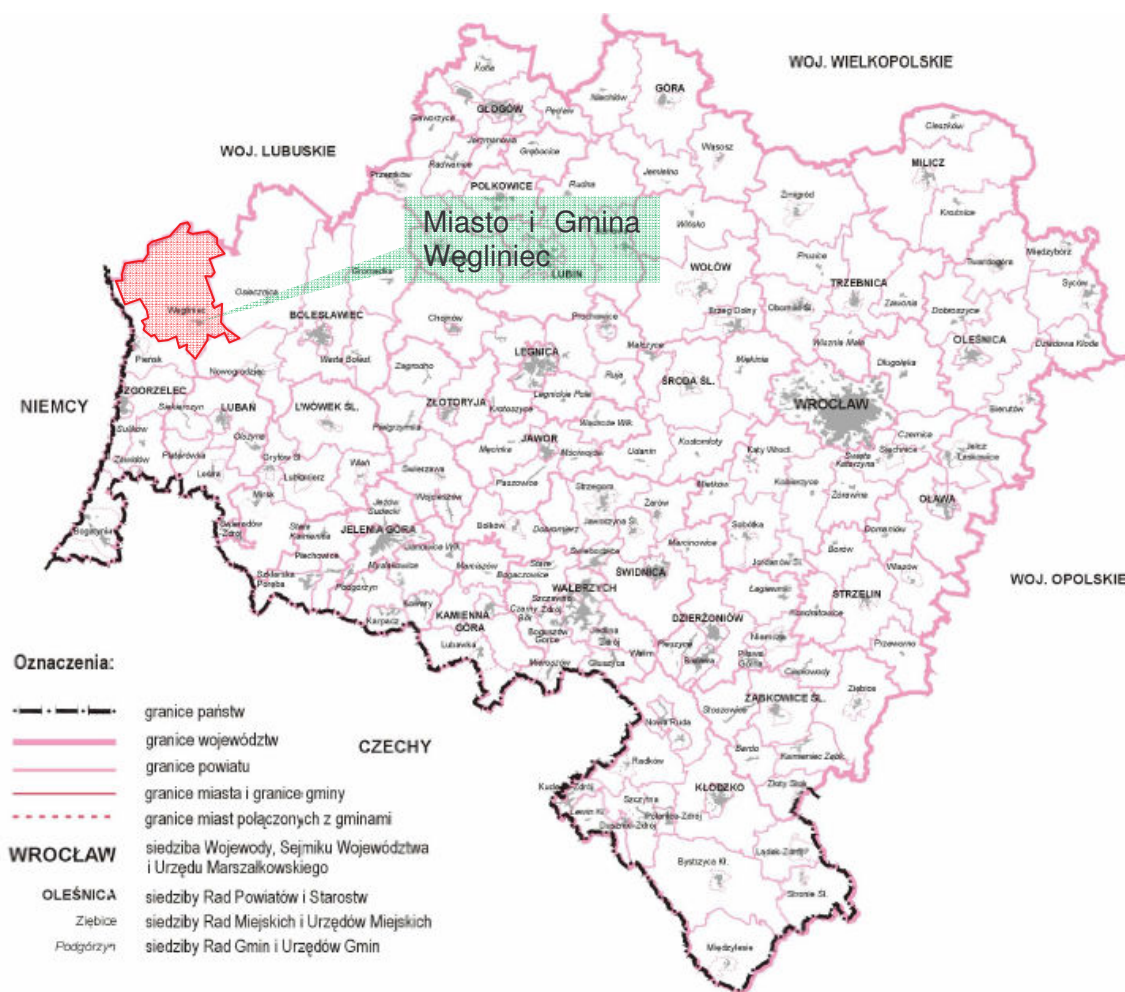
Lp.	Nazwa	Adres	Branża (opis prowadzonej działalności)
1.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	Ul. Chopina 16, Kantowicza 3 59-950 Ruszów	Handel art. spożywczymi i przemysłowymi, meble.
2.	Sklep Wielobranżowy	Ul. Sikorskiego 59-940 Węgliniec.	Handel art. wielobranżowymi, lody.
3.	Sklep Spożywczy	Ul. Główna 44, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Handel art. spożywczymi
4.	Weterynarz	Ul. Kochanowskiego 20 59-940 Węgliniec	Usługi weterynaryjne.
5.	Kiosk	Ul. Kolejowa, Sikorskiego 6 59-940 Węgliniec	Sprzedaż prasy, art. przemysłowych.
6.	Firma Handlowa	Ul. Wojska Polskiego 10 59-940 Węgliniec	Handel art. spożywczo-wielobranżowymi.
7.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowy	Okrąglica 59-950 Ruszów	Produkcja wyrobów ceramiki budowlanej.
8.	Sklep Wielobranżowy	Ul. Wojska Polskiego 4/1 59-940 Węgliniec	Handel art. wielobranżowymi.
9.	Sklep Spożywczy	Ul. Świerczewskiego 17/3 59-940 Węgliniec	Handel art. spożywczymi.
10.	Sklep Ogólnospożywczy	Ul. Wojska Polskiego 9/2 59-940 Węgliniec	Handel art. ogólnospożywczych.

³ Wg ankiety przekazanej przez Urząd Gminy Węgliniec

Lp.	Nazwa	Adres	Branża (opis prowadzonej działalności)
11.	Przedsiębiorstwo Remontowo-Reklamowe	Ul. Dworcowa 6 59-950 Ruszów	Usługi remontowe i reklama.
12.	Sklep Spożywczo-Przemysłowy	Kościelna Wieś 33 59-950 Ruszów	Handel spożywczy i przemysłowy.
13.	Sklep Spożywczo-Przemysłowy	Ul. Śródmiejska 59-850 Ruszów	Handel spożywczy i przemysłowy
14.	Wiejski Dom Towarowy	Ul. Śródmiejska 7 59-950 Ruszów	Sprzedaż detaliczny art. przemysłowych i chemicznych.
15.	Zakład Usługowo-Handlowy	Zielonka 10/1 59-940 Węgliniec	Handel obwoźny, detaliczny art. przemysłowych i spożywczych.
16.	Sklep Z Oponami Samochodowymi	Ul. Główna 56, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Skup i sprzedaż opon samochodowych, wulkanizacja.
17.	Transport Ciężarowy	Teren całego kraju	Transport samochodowy.
18.	Zakład Produkcji Wyrobów Betonarskich	Ul. Czerwińska 5a, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Import-eksport, sortowanie żwiru.
19.	Zakład Handlowo-Usługowo-Promocyjny	Ul. Kuźniczyska 16a Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Usługi agroturystyczne, mała gastronomia, handel drewnem.
20.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-handlowo-Usługowe	Zielonka 54 59-940 Węgliniec	Regeneracja kaset do drukarek.
21.	Sklep Wielobranżowy	Ul. Wojska Polskiego 8 59-940 Węgliniec	Art. Wielobranżowe, handel obwoźny.
22.	Sklep Odzieżowy	Ul. Wojska Polskiego 7 59-940 Węgliniec	Handel odzieżą używaną.
23.	Firma Handlowo-Usługowa	Ul. Piłsudskiego 59-940 Węgliniec	Handel wielobranżowo-motoryzacyjny, transport samochodowy, auto-serwis.
24.	Sklep Ogólnospożywczy	Ul. Kolejowa 1, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Artykuły spożywcze, warzywa, wędliny.
25.	Firma Handlowo-Produkcyjna	Ul. Konopnickiej 24a, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Produkcja wyrobów z drewna, handel hurtowy i detaliczny, import-eksport.
26.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe	Ul. Świerczewskiego 5 59-950 Ruszów	Działalność produkcyjna odzieży roboczej i artykułów BHP.
27.	Transport Ciężarowy	Ul. 5-go Grudnia 26, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Transport ciężarowy, przewóz osób.
28.	Zakład Usługowo-Handlowy	Ul. Ogrodowa 2 59-940 Węgliniec	Roboty ręczne. Handel obwoźny.
29.	Sklep Wielobranżowy	Ul. Karola Wołyty 21 59-940 Węgliniec	Odzież, chemia, art. przemysłowe.
30.	Zakład Produkcji Wyrobów Betonarskich	Ul. Czerwonki 5a, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Wyroby betonarskie, sortowanie żwiru. Import-eksport.
31.	Firma Handlowo-Usługowa	Ul. Lubańska, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Handel detaliczny art. spożywczych, chemicznymi, budowlanymi, elektrycznymi.
32.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	Ul. Wojska Polskiego 7 59-940 Węgliniec	Sprzedaż detaliczna i hurtowa art. spożywczych, przemysłowych, wyrobów tytoniowych.
33.	Transport Ciężarowy	Teren całego kraju	Transport ciężarowy i samochodami specjalistycznymi.
34.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe	Ul. Śródmiejska 7 59-950 Ruszów	Produkcja i sprzedaż materiałów budowlanych oraz chemicznych.
35.	Bar Piwny	Ul. Kolejowa, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Sprzedaż art. spożywczych, alkoholi, papierosów, mała gastronomia.
36.	Sklep Wielobranżowy	Ul. Żagańska 7 59-950 Ruszów	Handel art. spożywczych, chemicznymi, wyrobami tytoniowymi i papierniczymi.
37.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	Ul. Sikorskiego 14/1 59-940 Węgliniec	Handel art. przemysłowo-rolnymi. Usługi transportowe i komunalne.
38.	Apteka	Ul. Kantowicza 2 59-950 Ruszów	Apteka ogólnodostępna.
39.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe	Teren całego kraju.	Handel, produkcja, usługi, transport.
40.	Sklep Spożywczo-Przemysłowy	Ul. Świerczewskiego 3/2 59-950 Ruszów	Art. spożywcze, chemiczne, alkohole, warzywa, owoce.
41.	Sklep Wielobranżowy	Ul. II AWP 2 59-950 Ruszów	Sprzedaż detaliczna obuwia, odzieży, chemii i kosmetyków.
42.	Pracownia Protetyczna	Ul. Kościuszki 26 59-940 Węgliniec	Naprawa protez i aparatów ortopedycznych.
43.	Kiosk	Jagodzin 59-950 Ruszów	Handel art. spożywczych, chemicznymi, prasa, papierosy, owoce, odzież, fajerwerki.

Lp.	Nazwa	Adres	Branża (opis prowadzonej działalności)
44.	Sklep Budowlany	Ul. Sikorskiego 22 59-940 Węgliniec	Handel art. budowlanymi, AGD, gospodarstwa domowego, częściami samochodowymi.
45.	Sklep	Ul. Główna 51, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Handel detaliczny art. motoryzacyjnymi, przemysłowymi i chemicznymi.
46.	Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy	Zielonka 17 59-940 Węgliniec	Produkcja odzieży lekkiej, handel obwoźny.
47.	Sklep Spożywczo-Przemysłowy	Ul. Partyzantów 6a 59-940 Węgliniec	Art. spożywcze i przemysłowe.
48.	Sklep	Ul. Główna 56, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Skup, sprzedaż i regeneracja opon samochodowych.
49.	Sprzedaż Odzieży Używanej I Kwiatów	Ul. Śródmiejska 13 59-950 Ruszów	Sprzedaż odzieży na wagę, kwiatów sztucznych i sadzonek.
50.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	Ul. E. Plater 2 59-950 Ruszów	Handel detaliczny hurtowy art. przemysłowymi, szkolnymi, AGD, odzieżą.
51.	Kiosk	Ul. 3-go Maja 49, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Handel art. przemysłowymi, szkolnymi, papierosy.
52.	Sklep Budowlany	Ul. Kościuszki 4 59-950 Ruszów	Usługi ogólnobudowlane, handel obwoźny art.. AGD, budowlanymi.
53.	Zakład Produkcyjny	Ul. Kolejowa 21c, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Produkcja, projektowanie i montaż konstrukcji drewnianych.
54.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	Ul. Kantowicza 3/2 59-950 Ruszów	Sprzedaż detaliczna art. wielobranżowe, meblowe, chemiczne, papiernicze, budowlane.
55.	Usługi Motoryzacyjne	Ul. Skrajna 15 59-940 Węgliniec	Mechanika pojazdowa, blacharstwo samochodowe.
56.	Sklep Budowlano-Przemysłowy	Ul. 3-go Maja, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Usługi ogólnobudowlane, sprzedaż art. budowlanych i przemysłowych.
57.	Bar Gastronomiczny	Ul. Sobieskiego 59-950 Ruszów	Mała gastronomia, sprzedaż alkoholi i papierosów.
58.	Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy	Ul. Piaseczna 5, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Produkcja i obróbka z drewna.
59.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	Ul. Piłsudskiego 1 59-940 Węgliniec	Skład opałów i materiałów budowlanych, auto-komis, skup i sprzedaż złomu.
60.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Ul. Sikorskiego 40 59-940 Węgliniec	Ochrona zdrowia.
61.	Sklep Obuwniczy	Ul. Świerczewskiego 5 59-950 Ruszów	Sprzedaż obuwia, odzieży i wyrobów skórnych.
62.	Sklep Spożywczo-Przemysłowy	Ul. II AWP 7 59-950 Ruszów	Marketing, sprzedaż art. spożywczych i przemysłowych.
63.	Bar	Ul. Wojska Polskiego 2a 59-940 Węgliniec	Mała gastronomia, sprzedaż napoi, alkoholu i papierosów.
64.	Usługi Transportowe	Teren całego kraju.	Usługi transportowe.
65.	Przetwórstwo Mięsne	Ul. Polna 5 59-950 Ruszów	Wyrób mięsny, produkcja wędlin.
66.	Sklep Wielobranżowy	Ul. Sikorskiego 26b 59-940 Węgliniec	Handel detaliczny art. spożywczych, owoce, tytoń, chemia, materiały budowlane i elektryczne.
67.	Zakład Handlowo-Usługowy	Ul. Piaseczna 5, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Skup handel art. z drewna i drewnopodobnych.
68.	Apteka	Ul. Sikorskiego 40 59-940 Węgliniec	Sprzedaż detaliczna leków i materiałów opatrunkowych.
69.	Sklep Spożywczo-Przemysłowy	Ul. Główna 41, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Handel art. spożywczymi, owocami, warzywami, chemicznymi.
70.	Biuro Kolportażu	Kościelna Wieś 19 59-950 Ruszów	Sprzedaż art. papierniczych, książek i prasy.
71.	Klubokawiarnia	Zielonka 7 59-940 Węgliniec	Mała gastronomia, art. spożywcze, tytoń i alkohol.
72.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	Ul. Polna 8 59-950 Ruszów	Handel art. przemysłowymi, obwoźny i usługi ogólnobudowlane.
73.	Firma Handlowo-Usługowa	Ul. Kolejowa 4/7 59-940 Węgliniec	Sprzedaż warzyw i owoców, mebli, obuwia, odzieży i owoców.
74.	Sklep Ogólnospożywczy	Ul. Lubańska 7, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Sprzedaż art. spożywczych, alkoholu, warzyw i owoców.
75.	Sklep Wielobranżowy	Zielonka 59-940 Węgliniec	Sprzedaż detaliczna art. spożywczych i przemysłowych.
76.	Sklep Spożywczo-Przemysłowy	Ul. II AWP 4 59-950 Ruszów	Handel detaliczny art. spożywczymi, tytoniem, alkoholem, papierniczymi, szkolnymi.

Lp.	Nazwa	Adres	Branża (opis prowadzonej działalności)
77.	Sklep Wielobranżowy	Ul. 3-go Maja 10a, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Sprzedaż art. spożywczych, chemicznych, tytoniu, alkoholu.
78.	Firma Handlowo-Uslugowa	Ul. Lubańska 29, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Skup i sprzedaż odpadów.
79.	Sklep Spożywczy	Ul. Sikorskiego 18 59-940 Węgliniec	Handel detaliczny art. spożywczych, tytoniem alkoholem.
80.	Cukiernia	Ul. Brzozowa 2/5 59-950 Ruszów	Produkcja i sprzedaż wyrobów cukierniczych.
81.	Piekarnia	Ul. Świerczewskiego 6 59-940 Węgliniec	Sprzedaż i wyrób pieczywa.
82.	Firma drobiu	Ul. Wójtowska 10 59-950 Ruszów	Produkcja jaj konsumpcyjnych.
83.	Sklep Przemysłowy	Ul. Główna 39, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Sprzedaż detaliczna art. przemysłowych.
84.	Kiosk	Ul. Kolejowa 7-8 59-940 Węgliniec	Handel art. papirniczymi, szkolnymi, zabawki, kasetami.
85.	Sklep Ogólnoprzemysłowy	Ul. Sikorskiego 28/1a	Art. ogólnoprzemysłowe, kserografia, ślusarstwo.
86.	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe	Ul. Brzozowa 3 59-950 Ruszów	Handel obwoźny, art. spożywcze, chemiczne, odzież używana.
87.	Stolarstwo Budowlane	Ul. Główna 4, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Stolarstwo budowlane.
88.	Zakład Mechaniczny	Ul. Główna 28a, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Produkcja wyrobów chemicznych, dodatków do olei, obsługa i naprawa pojazdów.
89.	Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy	Ul. Daszyńskiego 59-940 Węgliniec	Murarstwo-malarstwo, materiały budowlane.
90.	Zakład Mechaniczny	Ul. Główna 51, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Mechanika i blacharstwo pojazdów.
91.	Sklep Ogólnospożywczy	Ul. Sikorskiego 16 59-940 Węgliniec	Handel ogólnospożywczy.
92.	Sklep Spożywczo-Przemysłowo-Uslugowy	Ul. Świerczewskiego 7/3 59-950 Ruszów	Wybór lampek i galanterii z drewna, handel art. spożywczych i przemysłowych, obwoźny
93.	Zakład Mechaniczny	Ul. Zgorzelecka, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Blacharstwo samochodowe.
94.	Zakład Mechaniczny	Ul. Piaseczna, Stary Węgliniec, 59-940 Węgliniec	Blacharstwo i lakiernictwo samochodowe.
95.	Zakład Stomatologiczny	Ul. Karola Wojtyły 7/2 59-940 Węgliniec	Usługi protetyczno-stomatologiczne.
96.	Mechanika Samochodowa	Ul. Ratuszowa 4/1 59-950 Ruszów	Mechanika samochodowa, przewóz osób.
97.	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Promocyjne	Ul. Ratuszowa 10/2 59-950 Ruszów	Druk na tkaninach, handel wielobranżowy.
98.	Zakład Mechaniczny	Ul. Kościelnik 4, Czerwona Woda, 59-940 Węgliniec	Mechanika pojazdowa.
99.	Sklep Wielobranżowy	Ul. Kantowicza 2 59-950 Ruszów	Sprzedaż odzieży i art. chemicznych.
100.	Usługi Stolarskie	Ul. Kolejowa 10/2 59-940 Węgliniec	Usługi stolarskie, tokarskie, renowacja mebli.

Rys. 1-1 Lokalizacja terenu opracowania

1.3 Położenie geograficzne.

Teren przedmiotowego opracowania położony jest na 4 mezoregionach wg podziału geograficznego Polski wg „Geografii Regionalnej Polski” Jerzy Kondracki PWN 2002.

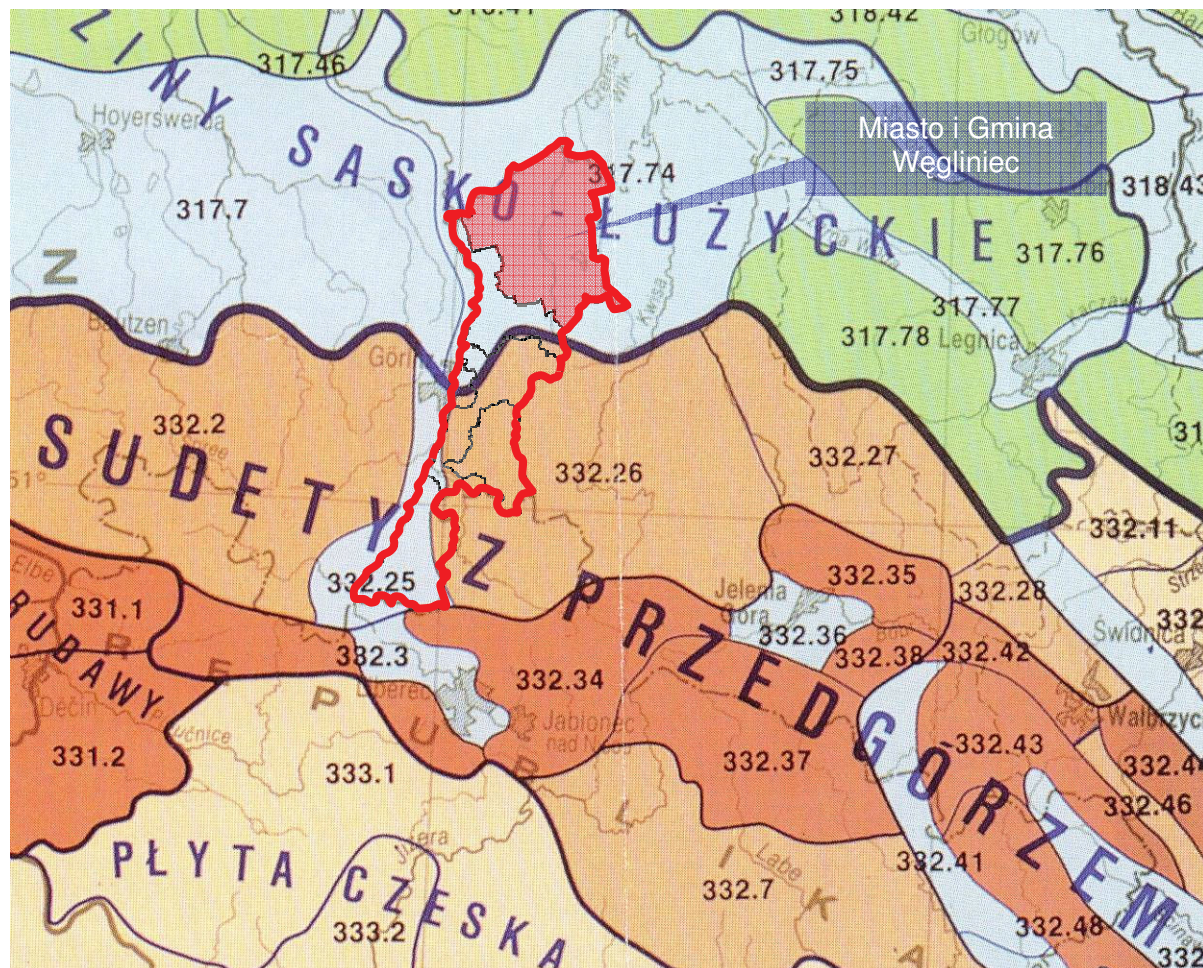
Bory Dolnośląskie (317.74) są częścią makroregionu Niziny Śląsko-Łużyckiej (317.7), położoną między czołowomorenowymi Wzniesieniami Żarskimi i Wzgórzami Dalkowskimi od północy a Pogórzem Izerskim od południa. Od strony zachodniej sąsiadują z położonymi w Niemczech Borami Mużakowskimi (Muskauer Heide 317.72) i Równiną Gómołużycką (Oberlausitzer Teichgebiet 317.73), od strony wschodniej z Równiną Szprotawską, Wysoczyzną Lubińską, Równiną Legnicką i Równiną Chojnowską, zaliczonymi również do Niziny Śląsko-Łużyckiej. Bory Dolnośląskie leżą w dorzeczu Nysy Łużyckiej oraz Bobru z Kwisą i zajmują powierzchnię 1650 km². Nazwę zespołu leśnego odniesiono do całego mezoregionu. W lasach tych przeważają drzewostany sosnowe z wrzosem zwyczajnym, żarnowcem i jałowcem w podszyciu, ale miejscami występują domieszki drzew liściastych (dąb, brzoza, buk), natomiast z drzew iglastych także jodła i świerk. Rezerwatem przyrodniczym są „Żurawie Bagno” (42,1 ha), miejsce gnieźdzenia się żurawia, „Torfowisko pod Węglińcem” (1,35 ha) ze stanowiskiem sosny błotnej oraz „Brzeźnik” (3,2 ha) koło Bolesławca z zachodnioeuropejskim wrzosem bagiennym oraz las dębowo-bukowy „Nad Młyńską Strugą” (6,2 ha). Projektowany jest Park Krajobrazowy Bory Dolnośląskie, a także Doliny Kwisy. Wyróżniono 5 mikroregionów (Walczak 1970).

Równina. Gozdnicka (318.741) jest obniżeniem między dolinami Nysy Łużyckiej i Kwisy, którym w czasie recesji zlodowacenia odrzańskiego i podczas zlodowacenia warciańskiego

odpływały wody na zachód. W Gozdnicy (ok. 4 tys. mieszk.) są Zakłady Ceramiki Budowlanej.

Równina Węglińska (318.742) to wysoczyzna morenowa pomiędzy Równiną Gozdnicą a Pogórzem Izerskim..

Kotlina Żagańska (317.743) wytworzyła się u spływu Bobru, Kwisy, Czarnej i Szprotawy. Dno tej kotliny wypełniają plejstoceny i holoceny osady rzeczne. Położony na północnym krańcu Żagań (ok. 28 tys. mieszk.) jest głównym miastem całego mezoregionu, węzłem drogowo-kolejowym i ośrodkiem różnorodnego przemysłu.

Rys. 1-2 Mapa lokalizująca Miasto i Gminę Węgliniec na tle regionów geograficznych

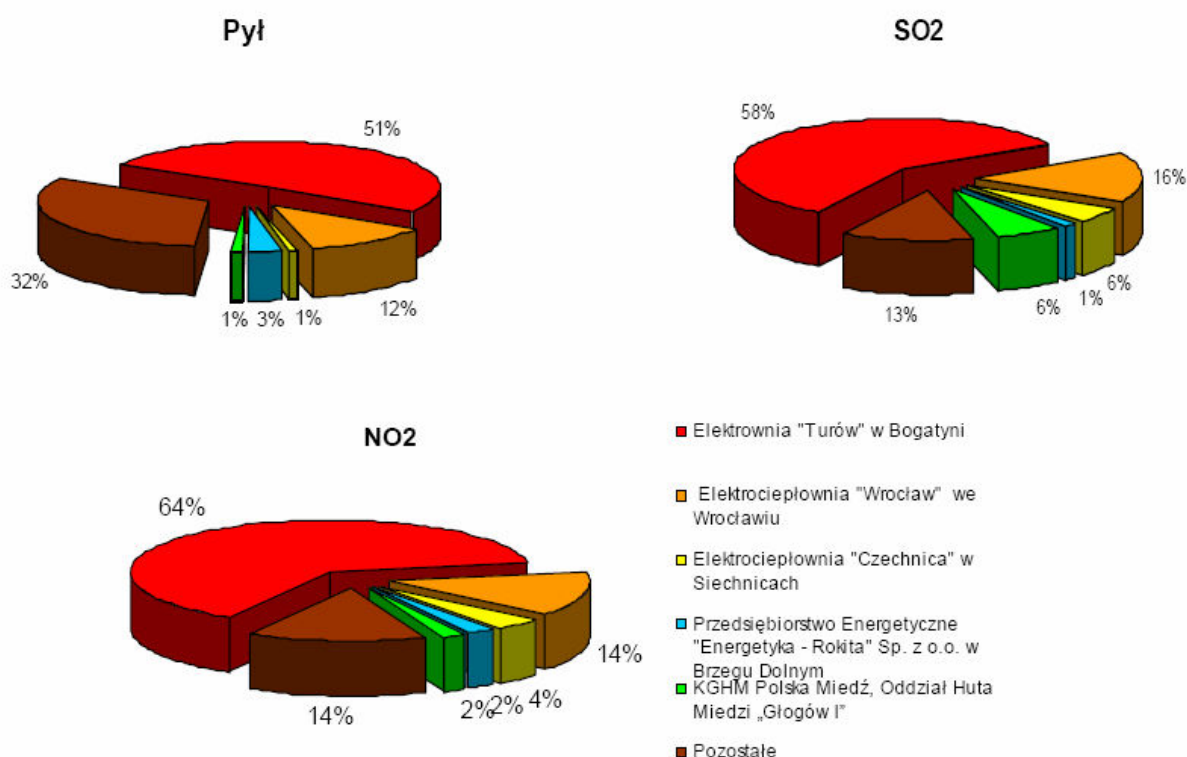
2 Charakterystyka stanu środowiska

2.1 Powietrze - Stan wyjściowy

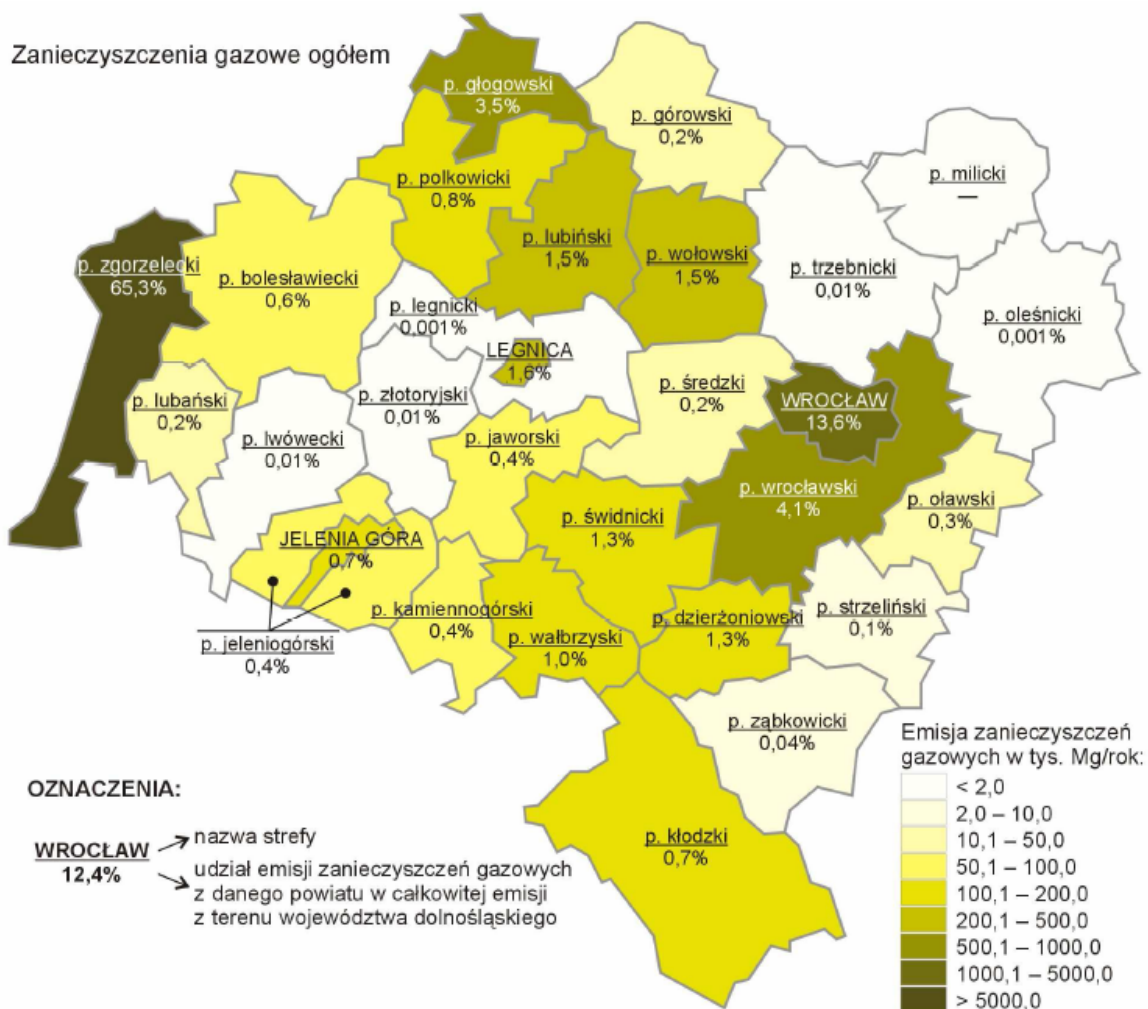
Łączna emisja do powietrza z zakładów powiatu Zgorzeleckiego w 2002 roku

Tab. 2-1 Łączna emisja zanieczyszczeń na terenie powiatu zgorzeleckiego wg Oceny Poziomów Substancji w Powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2003 rok - WIOŚ

Ogółem	Emisja zanieczyszczeń gazowych w tys. Mg/rok w tym :					
	niezorganizowana	Dwutlenek siarki	Tlenki azotu	Tlenek węgla	Dwutlenek węgla	Na 1km ² w Mg/rok
8909	-	30,835	13,689	0,585	8863,631	10631,3

Rys. 2-1 Udział największych zakładów województwa dolnośląskiego w zanieczyszczeniu powietrza pyłem, dwutlenkiem siarki i dwutlenkiem azotu w odniesieniu do sumarycznej emisji zakładów kontrolowanych przez WIOŚ w 2003r.

Rys. 2-2 Mapa zanieczyszczeń powietrza województwa dolnośląskiego wg opracowania „OCENA POZIOMÓW SUBSTANCJI W POWIETRZU ORAZ WYNIKI KLASYFIKACJI STREF WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO ZA 2003 ROK”

Tab. 2-2 Podmioty posiadające aktualne pozwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza wydane przez Starostę Zgorzeleckiego na terenie gminy Węgliniec

Lp	Nazwa podmiotu	Nr decyzji	Data wydania	Termin obowiązywania
1.	Przedsiębiorstwo „STOLBUD” Ul. Swierczewskiego 5, 59-950 Ruszów	II OS. 7641-16/1585/99	15.12.1999	30.06.2005
2.	Zakład Przemysłu Drzewnego „STOLBUD” w Jagodzinie	II OS. 7641-9/85 8/99	06.07.1999	30.12.2004
3.	P.P.H.U. Dawid Nowakowski. ul. Łukowska 12 Oborniki Wielkopolskie	II OS. 7644-7/1041/00	04.09.2000	30.06.2005
4.	Zakład Ceramiczny „RYCHLINEK” w Okraglicy Gmina Węgliniec	II OS. 7644-5/687/00	26.06.2000	30.06.2005
5.	Bolesławieckie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych Ul. 3-go Maja 49, Czerwona Woda	II OS. 7644-1/238/00	08.03.2000	31.12.2006

Tab. 2-3 Roczna dopuszczalna emisja zanieczyszczeń do powietrza wg decyzji Starosty Zgorzeleckiego na terenie gminy Węgliniec

Lp.	Jednostka Organizacyjna	Roczna dopuszczalna emisja [Mg]
1.	Przedsiębiorstwo "Stolbud Sp. z o.o.	19,06
2.	Zakład Przemysłu Drzewnego "Stolbud" w Jagodzinie	9,908
3.	PPHU Dawid Nowakowski	0,005
4.	Zakład Ceramiczny Rychlinek w Okraglicy	77,84

Lp.	Jednostka Organizacyjna	Roczna dopuszczalna emisja [Mg]
5.	Bolesławieckie Zakładów Materiałów Ogniotrwałych Sp. z o.o. - "CZERWONA WODA"	0,1794

2.1.1 Zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego

2.1.1.1 Charakterystyka układu komunikacyjnego

W Węglińcu znajduje się jedna z największych stacji rozrządowych PKP w kraju.

Przez Węgliniec przebiegają zasadniczo dwie linie kolejowe:

1. Wrocław – zachodnia granica państwa, podzielona jest na dwie części :

-część pierwsza obsługuje międzynarodowy ruch pasażerski przez Zgorzelec – Gorlitz oraz stanowi drogę tranzytową dla ruchu towarowego z Worka Żytawskiego do Węglińca i Zawidowa, a dalej do Czech

-część druga to trasa do Niemiec przez Horkę, obsługująca towarowy ruch graniczny

2.linia północ – południe – tj. trasa Szczecin – Węgliniec – Jelenia Góra

Przez terytorium gminy przebiega droga wojewódzka nr 296, która na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 4 w miejscowości Jeleniów do węzła drogi A – 12 w Iłowej, łączy dwa główne szlaki komunikacyjne z przejściami granicznymi w Jędrzychowicach, Zawidowie, Sieniawce, Olszynie czy Jakuszytach, a jednocześnie biegnie przez Węgliniec i umożliwia dojazd samochodem ciężarowym i TIR-om do węzła kolejowego w Węglińcu z obu stron. Na terenie gminy planowane jest centrum logistyczne i terminal transportu intermodalnego , który umożliwi skierowanie części transportu samochodowego z sieci dróg na tory.

Równorzędną drogą kategorii wojewódzkiej jest droga nr 351 z Jagodzina, przebiegająca aż do Zgorzelca przez Pieńsk.

Oprócz dróg wojewódzkich i połączeń kolejowych istniejąca cała sieć dróg powiatowych, gminnych i leśnych.

2.1.1.2 Analiza ruchu drogowego wraz z prognozą zanieczyszczenia powietrza

Na podstawie generalnego pomiaru ruchu przeprowadzonego w 2000 roku przez Transprojekt Warszawski Sp. z o.o. oraz danych przekazanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu sporządzono prognozę ruchu w oparciu o wytyczne Transprojekt Warszawski Sp. z o.o. Dane prognostyczne przedstawiono w Tab. 2-4.

Tab. 2-4 Generalny pomiar ruchu 2000 rok i prognoza ruchu do 2012 roku [poj./dobę]

nr drogi	odcinek	SDR 2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzina-Godzieszów	2060	2451	2554	2657	2760	2863	2966	3065	3164
296	Granica województwa-Jagodzina	2121	2524	2630	2736	2842	2948	3054	3156	3258
350	Ruszków-granica województwa	922	1097	1143	1189	1235	1282	1328	1372	1416
350	Ruszków Osiecznica	850	1012	1054	1097	1139	1182	1224	1265	1306
351	Jagodzina-Pieńsk	1262	1502	1565	1628	1691	1754	1817	1878	1938

W ramach analizy autorskiej w tabelach poniżej tj. od Tab. 2-5 do

Tab. 2-12 przedstawiono poziom zagrożenia ze strony zanieczyszczeń powietrza z imisji pochodzenia komunikacyjnego do roku 2012. Do analizy przyjęto jako dane wyjściowe wartości generalnego pomiaru ruchu w 2000 roku. Wynikiem wykonanych prac analitycznych jest uzyskanie informacji osiąganych wartości granicznych: maksymalnego i minimalnego stężenia zanieczyszczeń powietrza. Określone przedziały wartości delimitują obszar, w którym wystąpi przewidywana prognozowana wartość stężeń. Określi więc obszary które powinny być poddane szczególnej ochronie

Należy jednak zwrócić uwagę, że dane wyjściowe i prognoza zdezaktualizują się w 2005 roku i należało by zaktualizować dane w analizie, spowodowane to będzie kolejnym Generalnym Pomiarem Ruchu Drogowego.

Tab. 2-5 Minimalne prognozowane stężenie SO₂ [µg/m³] pochodzenia komunikacyjnego

nr drogi	odcinek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	3,419	3,563	3,706	3,850	3,994	4,137	4,275	4,413
296	Granica województwa-Jagodzin	3,520	3,668	3,816	3,964	4,112	4,260	4,402	4,544
350	Ruszków-granica województwa	1,530	1,595	1,659	1,723	1,787	1,852	1,913	1,975
350	Ruszków Osiecznica	1,411	1,470	1,529	1,589	1,648	1,707	1,764	1,821
351	Jagodzin-Pieńsk	2,095	2,183	2,271	2,359	2,447	2,535	2,619	2,704

Tab. 2-6 Maksymalne prognozowane stężenie SO₂ [µg/m³] pochodzenia komunikacyjnego

nr drogi	odcinek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	7,838	8,167	8,497	8,826	9,155	9,485	9,801	10,117
296	Granica województwa-Jagodzin	8,070	8,409	8,748	9,087	9,426	9,766	10,091	10,417
350	Ruszków-granica województwa	3,508	3,655	3,803	3,950	4,098	4,245	4,387	4,528
350	Ruszków Osiecznica	3,234	3,370	3,506	3,642	3,778	3,914	4,044	4,174
351	Jagodzin-Pieńsk	4,802	5,003	5,205	5,407	5,609	5,811	6,004	6,198

Tab. 2-7 Minimalne prognozowane stężenie NO [µg/m³] pochodzenia komunikacyjnego

nr drogi	odcinek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	2,387	2,487	2,587	2,688	2,788	2,888	2,985	3,081
296	Granica województwa-Jagodzin	2,458	2,561	2,664	2,767	2,871	2,974	3,073	3,172
350	Ruszków-granica województwa	1,068	1,113	1,158	1,203	1,248	1,293	1,336	1,379
350	Ruszków Osiecznica	0,985	1,026	1,068	1,109	1,150	1,192	1,232	1,271
351	Jagodzin-Pieńsk	1,462	1,524	1,585	1,647	1,708	1,769	1,828	1,887

Tab. 2-8 Maksymalne prognozowane stężenie NO [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] pochodzenia komunikacyjnego

nr drogi	odcinek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	4,548	4,739	4,930	5,121	5,312	5,503	5,687	5,870
296	Granica województwa-Jagodzin	4,683	4,879	5,076	5,273	5,470	5,666	5,855	6,044
350	Ruszków-granica województwa	2,036	2,121	2,207	2,292	2,378	2,463	2,545	2,627
350	Ruszków Osiecznica	1,877	1,955	2,034	2,113	2,192	2,271	2,347	2,422
351	Jagodzin-Pieńsk	2,786	2,903	3,020	3,137	3,254	3,372	3,484	3,596

Tab. 2-9 Minimalne prognozowane stężenie NO₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] pochodzenia komunikacyjnego

nr drogi	odcinek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	5,096	5,310	5,525	5,739	5,953	6,167	6,373	6,578
296	Granica województwa-Jagodzin	5,247	5,468	5,688	5,909	6,129	6,350	6,561	6,773
350	Ruszków-granica województwa	2,281	2,377	2,473	2,568	2,664	2,760	2,852	2,944
350	Ruszków Osiecznica	2,103	2,191	2,280	2,368	2,456	2,545	2,629	2,714
351	Jagodzin-Pieńsk	3,122	3,253	3,384	3,516	3,647	3,778	3,904	4,030

Tab. 2-10 Maksymalne prognozowane stężenie NO₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] pochodzenia komunikacyjnego

nr drogi	odcinek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	12,289	12,806	13,322	13,838	14,355	14,871	15,367	15,862
296	Granica województwa-Jagodzin	12,653	13,185	13,716	14,248	14,780	15,311	15,822	16,332
350	Ruszków-granica województwa	5,500	5,731	5,963	6,194	6,425	6,656	6,878	7,100
350	Ruszków Osiecznica	5,071	5,284	5,497	5,710	5,923	6,136	6,341	6,545
351	Jagodzin-Pieńsk	7,529	7,845	8,161	8,478	8,794	9,110	9,414	9,718

Tab. 2-11 Minimalne prognozowane stężenie CO [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] pochodzenia komunikacyjnego

nr drogi	odcinek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	201,595	210,066	218,536	227,007	235,477	243,947	252,079	260,211
296	Granica województwa-Jagodzin	207,565	216,286	225,007	233,729	242,450	251,171	259,543	267,916
350	Ruszków-granica województwa	90,229	94,020	97,811	101,602	105,393	109,184	112,824	116,463
350	Ruszków Osiecznica	83,183	86,678	90,173	93,668	97,163	100,658	104,013	107,368
351	Jagodzin-Pieńsk	123,502	128,691	133,880	139,069	144,258	149,447	154,429	159,411

Tab. 2-12 Maksymalne prognozowane stężenie CO [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] pochodzenia komunikacyjnego

nr drogi	odcinek	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	389,644	406,015	422,387	438,758	455,130	471,501	487,218	502,935
296	Granica województwa-Jagodzin	401,182	418,038	434,894	451,751	468,607	485,463	501,646	517,828
350	Ruszków-granica województwa	174,394	181,721	189,049	196,376	203,704	211,031	218,066	225,100
350	Ruszków Osiecznica	160,775	167,531	174,286	181,041	187,796	194,552	201,037	207,522
351	Jagodzin-Pieńsk	238,704	248,734	258,763	268,793	278,822	288,852	298,480	308,109

Wg załączonych powyżej wyliczeń nie stwierdza się zagrożenia przekroczeniami imisji zanieczyszczeń. Należy jednak zauważyć, że dane powyższe zmieniają się w wyniku pomiarów ruchu, które zostaną przeprowadzone w 2005 roku. Można przewidzieć wahania ilości pojazdów, w związku z masowym sprowadzeniem używanych samochodów z krajów Unii Europejskiej.

2.2 Hałas – stan wyjściowy

Ze względu na charakter rolniczy (leśny) na terenie gminy nie występują punkty czy emitenci szczególnie uciążliwi. Jedyną możliwą emisją hałasu może być hałas komunikacyjny.

2.2.1 Hałas pochodzenia komunikacyjnego

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu z 2000 roku wykonanego przez Transprojekt-Warszawski określono prognozę ruchu Tab. 2-4 i na podstawie prognozy ruchu określono przybliżone prognozowane wartości poziomu hałasu komunikacyjnego dla pór : dziennej i nocnej. Do analizy przyjęto średnią strukturę ruchu oraz podział ruchu 80% SDR ruch dzienny i 20% SDR ruch nocny. Do uzyskania wyniku przeliczono SDR na średni ruch godzinowy w danej porze dnia. Wyniki analizy przedstawiono w Tab. 2-13 i Tab. 2-14, wartości zaznaczone w tabeli kolorem czerwonym stanowią prognozowane przekroczenia emisji hałasu komunikacyjnego i w przyszłości powinny być zlikwidowane odpowiednimi działaniami inwestycyjnymi lub bardziej dokładnym i zaktualizowanym obliczeniami. Wartości, które zamieszczono w Tab. 2-4 obliczono na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu z 2000 roku, natomiast najbliższe pomiary zostaną przeprowadzone już w 2005 roku i to one dadzą dokładniejszy obraz dotyczący okresu naszego opracowania.

Tab. 2-13 Przybliżony prognozowany poziom hałasu komunikacyjnego w porze dziennej 6:00 do 22:00

nr drogi	odcinek	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	37,2	39,5	40,1	40,6	41,2	41,7	42,1	42,6	43,0
296	Granica województwa-Jagodzin	37,6	39,9	40,5	41,0	41,6	42,1	42,5	43,0	43,4
350	Ruszków-granica województwa	26,2	28,6	29,1	29,7	30,2	30,7	31,2	31,6	32,0
350	Ruszków Osiecznica	25,1	27,4	28,0	28,5	29,1	29,6	30,0	30,5	30,9
351	Jagodzin-Pieńsk	30,5	32,8	33,4	33,9	34,5	35,0	35,5	35,9	36,3

Tab. 2-14 Przybliżony prognozowany poziom hałasu komunikacyjnego w porze nocnej 22:00 do 6:00

nr drogi	odcinek	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
296	Jagodzin-Godziszów	40,1	42,1	42,5	43,0	43,4	43,9	44,3	44,7	45,0
296	Granica województwa-Jagodzin	40,5	42,4	42,9	43,3	43,8	44,2	44,6	45,0	45,4
350	Ruszków- granica województwa	32,3	33,9	34,3	34,6	35,0	35,3	35,7	36,0	36,3
350	Ruszków Osiecznica	31,6	33,2	33,5	33,9	34,2	34,6	34,9	35,2	35,5
351	Jagodzin- Pieńsk	35,2	36,9	37,3	37,7	38,1	38,4	38,8	39,2	39,5

Wg załączonych powyżej wyliczeń nie stwierdza się zagrożeń przekroczeniami natężenia hałasu komunikacyjnego. Należy jednak zauważyć, że dane powyższe zmieniają się w wyniku pomiarów ruchu, które zostaną przeprowadzone w 2005 roku. Można przewidzieć wahania ilości pojazdów, w związku z masowym sprowadzeniem używanych samochodów z krajów Unii Europejskiej.

2.3 Promieniowanie elektromagnetyczne

Zgodnie z obowiązującymi przepisami na obszarach zabudowy mieszkaniowej oraz na obszarach, na których zlokalizowane są zwłaszcza szpitale, żłobki, przedszkola, internaty – składowa elektryczna elektromagnetyczna promieniowania o częstotliwości 50 Hz nie może przekraczać wartości 1 kV/m. Norma ta nie dotyczy miejsc niedostępnych dla ludzi. Źródłami takiego promieniowania mogą być jedynie linie przesyłowe oraz stacje elektroenergetyczne dla napięć co najmniej 110 kV. Zagrożenia promieniowaniem mogą powodować również urządzenia radiokomunikacyjne i retransmisyjne, które wytwarzają pola elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 0,001 do 300 000 MHz.

Na terenie gminy zlokalizowano 2 stacje telefonii komórkowej :

Tab. 2-15 Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej

Lp.	lokalizacja	Wysokość	Ilość anten	moc
1.	Miejscowość Ruszków dz.nr 119 gm. Węgliniec	50 m	7	20 W
2.	Miejscowość Węgliniec, ul. Piłsudskiego 40 dz. Nr 5/6	50 m	4	20 W
3.	Węgliniec – ogrody działkowe	80 m	13	20 W
4.	Węgliniec – wieża ciśnienia przy ul. Partyzantów	50 m	4	20 W
5.	Piaseczna	50 m	4	20 W
6.	Ruszków ul. Świerczewskiego	50 m	4	20 W
7.	Ruszków ul. Szklana	50 m	4	20 W

2.4 Woda – Stan wyjściowy

2.4.1 Wody powierzchniowe

Gmina posiada gęstą sieć rzeczną. Głównym jej ciekim jest Czarna Mała wraz ze swym lewobrzeżnym dopływem Gumnicą. Wzdłuż wschodnich krańców gminy płynie Czarna Wielka, jej źródła znajdują się na Pogórzu Izerskim, ale prawie cała zlewnia należy do Borów Dolnośląskich. Oprócz nich przez teren gminy przepływa rzeka Ziębina, będąca lewobrzeżnym dopływem Czernej Wielkiej. Na wododziale pomiędzy Czarną Małą a Czarną Wielką zbudowano 32 stawy hodowlane o łącznej powierzchni 625 ha.

Układ hydrograficzny Węglińca można uznać za stabilny i rozwinięty. Gmina ta należy bowiem do zlewni rzeki Bóbr i jest odwadniana głównie przez rzekę Czerną Małą uchodzącą do Czerny Wielkiej. Koryta rzek utrzymywane są w stanie naturalnym, a zabudowa na odcinkach regulowanych ma charakter zabudowy biologicznej (faszyna, kamienie). Mury oporowe chronią jedynie nieliczne, ważniejsze miejsca o charakterze gospodarczym.

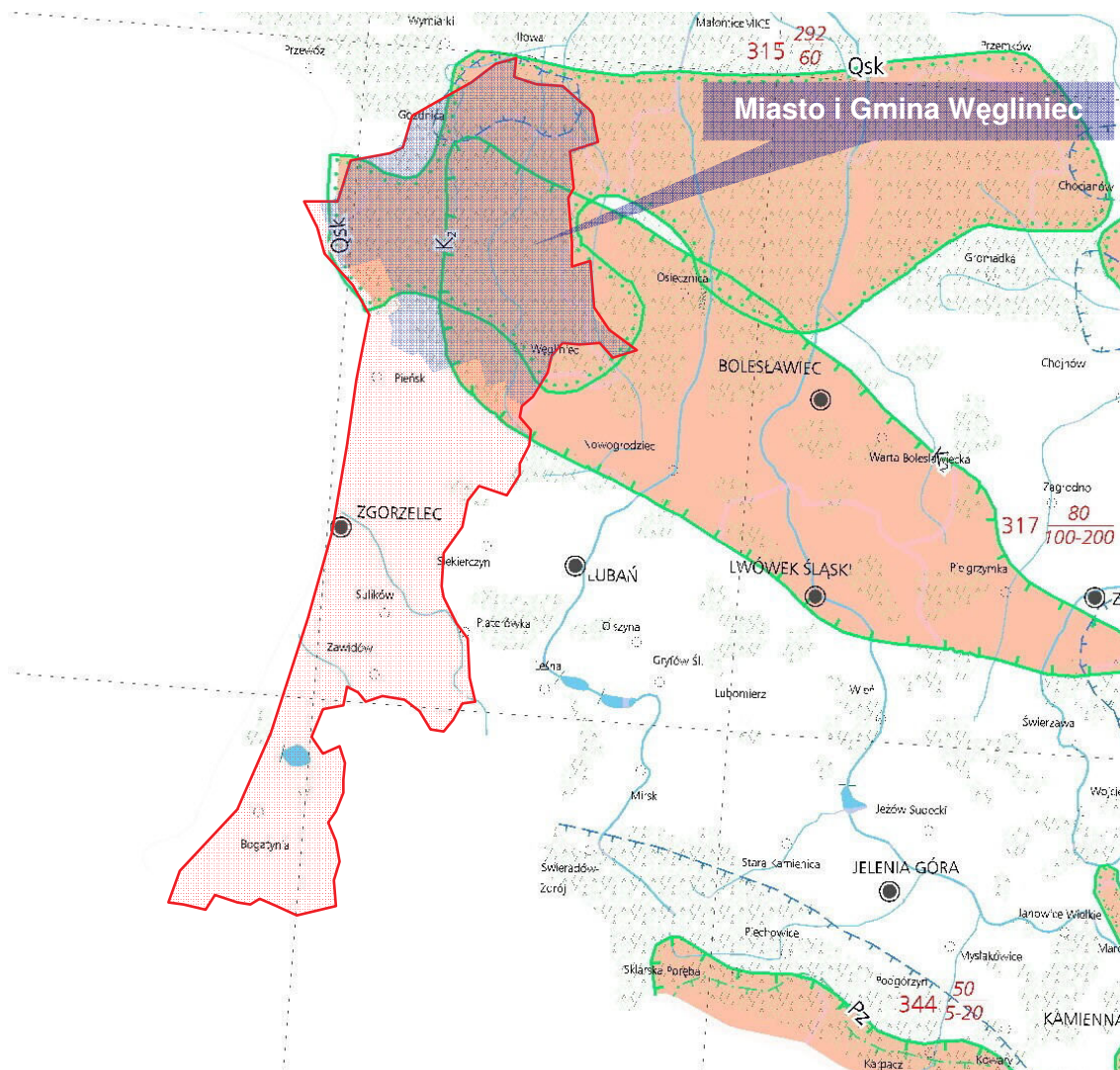
Na terenie gminy znajdują się liczne stawy, niejednokrotnie zlokalizowane na terenie obszarów leśnych. Ich stan techniczny w wielu wypadkach niezadowolający. Remont stawów, które stanowią własność komunalną w dzierżawie Stowarzyszenia NIS1 Węgliniec zostanie dofinansowany w bieżącym roku z budżetu gminy. Celem remontu jest poprawienie stosunków wodnych na terenie zlokalizowanych w pobliżu ogrodów działkowych, wznowienie produkcji ryb (przez działkowców i wędkarzy), utworzenie bazy rozwoju agroturystyki i rekreacji. Dzięki zabiegom remontowym i melioracyjnym stanie się możliwe stworzenie warunków do wypoczynku i uprawiania sportu również w okresie zimowym. Pełne zestawienie stawów i zbiorników wodnych prezentujące ich lokalizację, nazwy oraz podmioty właścicielskie i zaprezentowano w Tab. 2-16 Stawy i zbiorniki wodne gminy Węgliniec.

Tab. 2-16 Stawy i zbiorniki wodne gminy Węgliniec

L. P.	Lokalizacja	Nazwa stawu	Właściciel
1.	Ruszków	• Staw Ludzik. • Staw Syczków. • Staw Lipowy. • Staw Rzymski. • Staw Żurawi. • Staw Dzik. • Zbiornik sztuczny „Klików” -wykorzystywany obecnie jako kąpielisko.	Są to stawy hodowlane Gospodarstwa Rybackiego w Parowej.
2.	Stary Węgliniec	• Staw Wolno Stary (łowisko specjalne). • Staw Wolno Nowy. • Staw Czapli. • Staw Kolejowy. • Staw Tartaczny (obecnie nieużytkowany).	Są to stawy Nadleśnictwa Węgliniec
3.	Czerwona Woda	• Zbiornik sztuczny (kąpielisko i teren połowów Koła Polskiego Związku Wędkarskiego). * Zbiornik wodny i kąpielisko Ośrodka Rekreacyjnego „Jagoda” (wraz z wypożyczalnią sprzętu wodnego, polem namiotowym, dwoma Campingami i kwaterami prywatnymi).	Jego właścicielem jest AWRSP Ośrodek Rekreacyjny „Jagoda”

2.4.2 Wody podziemne

Na terenie gminy Węgliniec zlokalizowano GZWP .

Rys. 2-3 Mapa GZWP na tle powiatu zgorzeleckiego

Zbiorniki zlokalizowane to :

- Czwartorzędowy zbiornik $315 \frac{292}{60}$
- Kredowy zbiornik $317 \frac{80}{100-200}$

Poniżej zamieszczono wykaz jednostek organizacyjnych, które uzyskały pozwolenie na pobór wód wydanych przez Starostę Zgorzeleckiego.

Tab. 2-17 Wykaz jednostek które uzyskały pozwolenia wodnoprawne na pobór wód, wydanych przez Starostę Zgorzeleckiego dla jednostek z gminy Węgliniec

Pozwolenie wodnoprawne Ścieki Instytucja	Opis	Termin ważności	Parametry ujęcia				
			$Q_{\text{śrd}}$ m ³ /d	Q_{maxd} m ³ /d	$Q_{\text{śr}}$ m ³ /h	Q_{maxh} m ³ /h	Q_{rocz} m ³ /a
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Węglińcu	Pobór wód podziemnych	31.12.2010	1000	1200		60	
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Węglińcu	Pobór wód podziemnych	31.12.2009	893,8	1028,8		62,9	
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Węglińcu	Pobór wód podziemnych	31.12.2004	89,3	1028		62,9	

2.4.2.1.1 Monitoring⁴

Monitoring wód podziemnych województwa dolnośląskiego obejmuje punkty pomiarowe, monitorujące wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu oraz obszary szczególnie zagrożone przez przemysł. Uwzględnia warunki hydrogeologiczne w ujęciu regionalnym i lokalnym oraz występowanie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i zagrożeń wód podziemnych.

Dla określania stopnia zanieczyszczenia wykorzystano przyjętą dla potrzeb monitoringu wód podziemnych klasyfikację jakości wód podziemnych:

- klasa I wody najwyższej jakości (Ia) i wysokiej jakości (Ib),
- klasa II wody średniej jakości,
- klasa III wody niskiej jakości.

Zgodnie z metodologią przyjętą w państwowym monitoringu środowiska, przy zaliczaniu wody do odpowiedniej klasy dopuszczono przekroczenia wartości granicznych nie więcej niż trzech wskaźników, pod warunkiem, że mieszczą się w granicach przyjętych dla bezpośrednio niższej klasy jakości. Nie dopuszczono możliwości przekroczenia wartości wskaźników o charakterze toksycznym.

Zgodnie z zasadami tworzenia sieci monitoringowej wód podziemnych systematycznymi badaniami objęte zostały w pierwszej kolejności Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP), które stanowią podstawowe źródła zaopatrzenia w wodę aglomeracji miejskich oraz obszarów wiejskich.

Na terenie województwa dolnośląskiego znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych wydzielone w skałach zaliczanych stratygraficznie do czwartorzędu, trzeciorzędu, kredy oraz paleozoiku. Znajdują się tam również poziomy użytkowe w skałach triasowych, permskich i karbońskich. W gminie Węgliniec zlokalizowane są GZWP, kredowe i czwartorzędowe.

Obserwacjami jakości objęte zostały szczególnie strefy zasilania zbiorników oraz strefy ochronne dużych ujęć komunalnych i przemysłowych. Podczas wyznaczania punktów uwzględniono specyfikę gospodarczą regionu oraz panujące tam warunki hydrogeologiczne. Ilość punktów, ich rozmieszczenie oraz zakres i częstotliwość próbowania odzwierciedla stopień odporności danego zbiornika wody podziemnej na zanieczyszczenia oraz rodzaj potencjalnych zanieczyszczeń.

W ramach monitoringu wojewódzkiego badaniami objęto zwykle wody podziemne, wody mineralne i lecznicze oraz wody występujące na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami.

⁴ Wg Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2002 roku

Interpretację wyników monitoringu wojewódzkiego wód podziemnych przeprowadzono za pomocą komputerowej bazy danych jakości wód, opracowanej w Oddziale Świętokrzyskim Państwowego Instytutu Geologicznego w Kielcach

2.4.2.1.1 Stan czystości zwykłych wód podziemnych - sieć krajowa

W 2002 r. sieć krajowa obejmowała 33 punkty pomiarowe. Wykonawcą badań w sieci krajowej jest Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) Oddział Dolnośląski we Wrocławiu.

Stanowiska sieci krajowej monitoringu wód podziemnych z klasyfikacją ich jakości przedstawione zostały w tabelach oraz na rysunkach.

W latach 1991-2002 jakość wód podziemnych wykazuje tendencję zmniejszania się wód najwyższej i wysokiej jakości na korzyść wód średniej i niskiej jakości. Odpowiednie oceny dla wód podziemnych mieściły się w przedziałach:

- wody najwyższej i wysokiej jakości (Ia i Ib) 6 25%,
- wody średniej jakości (II): 34,5 5 8,0%,
- wody niskiej jakości (III): 28,0 45,5%.

W 2002 r. wody o najwyższej i wysokiej klasie jakości (Ia i Ib) stanowiły 6%, wody średniej klasy jakości (II) 48,5%, a wody niskiej jakości (III) 45,5%.

Tab. 2-18 Stanowiska badawcze sieci krajowej monitoringu wód podziemnych z klasyfikacji jakości w 2002 roku na terenie gminy Węgliniec

Otwór	Miejscowość	Gmina	Stratygrafia	Typ wody	Klasa MJZWP	Wskaźniki w klasie II	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki poza klasą
351	Ruszków	Węgliniec	Q	NO ₃ -SO ₄ -Ca-K	III	pH, NNO ₂ , Ba	NNO ₃ , C org.	CHZT, Al, K, HCO ₃

Tab. 2-19 Stanowiska badawcze sieci wojewódzkiej monitoringu wód podziemnych z klasyfikacji jakości zwykłych wód podziemnych w I półroczu 2002 roku na terenie powiatu zgorzeleckiego

Otwór	Miejscowość	Gmina	Stratygrafia	Klasa M	Wskaźniki w klasie II	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki poza klasą
52	Czerwona Woda	Węgliniec	Tr	II	Barwa, tward. og., Fe		
62	Ruszków	Węgliniec	Q	II	Barwa	Tward. og.	Fe
66	Węgliniec	Węgliniec	Q	Ib	pH		

Tab. 2-20 Stanowiska badawcze sieci wojewódzkiej monitoringu wód podziemnych z klasyfikacją jakości zwykłych wód podziemnych w II półroczu 2002 roku na terenie powiatu zgorzeleckiego

Otwór	Miejscowość	Gmina	Stratygrafia	Typ wody	Klasa MJZWP	Wskaźniki w klasie II	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki poza klasą
52	Czerwona Woda	Węgliniec	Tr	SO ₄ -Cl-HCO ₃ -Ca-Na	II	pH tward. og. Fe		HCO ₃
62	Ruszków	Węgliniec	Q	SO ₄ -HCO ₃ -Ca-Na	III	Barwa mętność SSRPO ₄ Mn	tward. og. HCO ₃	Fe
66	Węgliniec	Węgliniec	Q	SO ₄ -Cl-Ca-Na-Mg	II	pHMn	HCO ₃	

Na podstawie uzyskanych wyników badań jakości zwykłych wód podziemnych można stwierdzić, że większość wód spełniających kryteria dobrej jakości występuje na obszarze opracowania. Część wód wykazuje pogorszenie jakości związane z naturalnym występowaniem pierwiastków.

Badania jakości wód podziemnych prowadzone w ramach monitoringu wojewódzkiego nierzadko są jedynymi dostępnymi materiałami dotyczącymi ich jakości. Wykorzystanie wojewódzkiej bazy danych przyczynia się do racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi.

2.5 Ochrona Przeciwpowodziowa – Stan wyjściowy⁵

Dla powiatu zgorzeleckiego został opracowany „Plan Operacyjny Ochrony Przed Powodzią Powiatu Zgorzeleckiego”.

Plan określa struktury oraz zasady organizacji i działalności GR OPP w na terenie powiatu w zakresie bezpośredniej ochrony przed powodzią oraz realizacją zadań mających na celu złagodzenie ewentualnych skutków powodzi, przywracanie i odtwarzanie warunków bytowania po powodzi .

Zadaniem planu jest:

- ujednolicenie zasad prowadzenia działań ratowniczych przez różne rodzaje służb będących w dyspozycji GR OPP;
- określenie zasad współdziałania różnych szczebli administracyjnych w zależności od zakresu powstałego zagrożenia;
- określenie zakresu zadań, obowiązków oraz zasad współdziałania, ostrzegania, alarmowania i prowadzenia działań w sytuacji kryzysowej.

Zagrożenia wodne na terenie administrowanej jednostki nie występują. Przepływający ciek Czarna Mała nie stanowi zagrożenia powodziowego . Na terenie gminy znajduje się kilka zbiorników wodnych, które mogą być wykorzystane jako zbiorniki retencyjne (obecnie użytkowanie jako stawy rybne).

2.6 Ścieki – Stan wyjściowy

Infrastruktura związana z oczyszczaniem i przetwarzaniem ścieków wygląda w sposób następujący:

- Oczyszczalnia ścieków : wydajność oczyszczalni – 1180 m³/d
Sposób oczyszczania – mechaniczno – biologiczna
Teren obsługi - Miasto Węgliniec
- Charakterystyka układu kanalizacyjnego na terenie gminy:
 - dł. sieci kanalizacyjnej – 6,4 km
 - udział gospodarstw domowych i zakładów przemysłowych podłączonych do sieci tylko miasto - 94 %
 - pozostałe miejscowości gminy obsługiwane są przez specjalistyczne samochody dowożące nieczystości płynne do oczyszczalni ścieków.

⁵ Plan Operacyjny Ochrony Przed Powodzią Powiatu Zgorzeleckiego 2002

Wykaz pozwoleń wodnoprawnych na zrzut ścieków wydanych przez Starostę Zgorzeleckiego dla jednostek z terenu gminy Węgliniec.

Tab. 2-21 Wykaz jednostek, które uzyskały pozwolenia wodnoprawne na zrzut ścieków przez Starostę Zgorzeleckiego

Jednostka	Opis	Termin ważności	Q_{ch} dm ³ /s	$Q_{m^3/s}$	Q_{srd} m ³ /d	Q_{maxd} m ³ /d	$Q_{s^3/h}$	Q_{maxh} m ³ /h	Q_{rocz} m ³ /a	pH	Zawiesina ogólna g/m ³	BZT ₅ gO ₂ /m ³	Azot ogólny g N/m ³	Azot amonowy g	Fosfor ogólny gP/m ³	Substancje ropopochodne	Substancje ekstrahujące	Fosfor organiczny g	Azot organiczny g	CHZT _{cr} g O ₂ /m ³
Nadleśnictwo Ruszów	Odprowadzanie oczyszczonych ścieków do rzeki Czarna Mała w km 7+850 Jej biegu	31.12.2010			8	9,6		0,33		6,5-8,0	32	24						4,3	26	100
	Odprowadzanie wód popłucznych				11					6,5-9,0	<50									
Spółka Cywilna „GROIL” Lasów	Zrzut oczyszczonych ścieków	31.12.2009		5,28						6,5-9,0	≤50					≤15	≤50			
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Węglińcu	Odprowadzanie wód popłucznych	31.12.2005			14	17				6,5-9,0	≤50									
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Węglińcu	Odprowadzanie ścieków popłucznych	31.12.2005			30	33				6,5-9,0	≤50									
Stolbud Sp. z o.o., Ruszów	Zrzut ścieków deszczowych	31.10.2013	$Q_{max}=238,27$							6,5-9,0	≤10					≤15				

2.7 Ziemia i Gleba – Stan wyjściowy

Podłoże terenów gminy budują czwartorzędowe utwory piaszczysto żwirowe pochodzenia rzeczno i fluwioglacjalnego oraz gliny zwałowe pochodzenia wodnolodowcowego i morenowego. W obrębie dolin rzecznych utworzyły się lokalnie cienkie warstwy mąd i torfów. Wytworzone z piasków o różnej gliniastości gleby są małożyłne, przepuszczalne, najczęściej bielcowe, nie preferujące rozwoju rolnictwa na terenie gminy. Dodatkowymi negatywnymi czynnikami są: stosunkowo wysoki poziom degradacji rolnej oraz występujące zanieczyszczenia. Podstawowym argumentem negującym wysoką rangę gleb jako potencjalnego czynnika rozwojowego gminy jest ich jakość, ponieważ zaliczane są do V i VI klasy. Nie osiągną one zdaniem miejscowych przedstawicieli gospodarki rolnej, mimo nawet kosztownych zabiegów, wysokiej efektywności.

Struktura użytkowania gruntów.

- użytki rolne – 3 125 ha, tj. 9,23 %
- tereny mieszkaniowe – 119 ha, tj. 0,35 %
- drogi – 239 ha, tj. 0,70 %
- tereny przemysłowe – 35 ha, tj. 0,10 %
- tereny wypoczynkowe – 6 ha, tj. 0,01%
- wody – 616 ha, tj. 1,82 %
- użytki leśne – 28 854 ha, tj. 85,25%

Grunty użytkowane rolniczo stanowią 9,3 % powierzchni gminy. Z tego też powodu oraz ze względu na niską klasę bonitacyjną gleb (od IV do VI) rolnictwo posiada w gminie Węgliniec niewielkie znaczenie. Poza tym znaczna i. część gleb jest pozbawiona swoich naturalnych właściwości ze względu na nieodpowiednie, z i chemicznego punktu widzenia, użytkowanie. W związku z tym przewiduje się ich wapnowanie regeneracyjne, które ma szansę być dofinansowane ze środków przekazanych przez wojewodę.

Powoli lecz konsekwentnie od kilku lat maleje ogólna powierzchnia użytków rolnych. Największe ubytki odnotowuje się w areale gruntów rolnych. W okresie od 1992 do 1997 roku ich obszar zmalał o prawie 28 % głównie ze względu na zmianę kwalifikacji na łąki i pastwiska. Niewielkie znaczenie posiada produkcja sadownicza. Łączna powierzchnia sadów kształtuje się na poziomie 20 ha.

2.8 Zasoby Surowcowe – Stan wyjściowy

Dolny Śląsk pod względem geologicznym należy do najbardziej interesujących regionów Polski. Odgrywają ważną rolę w ogólnej produkcji surowców mineralnych kraju. Kopaliny skalne Dolnego Śląska można podzielić na trzy główne grupy⁶:

- kamienie drogowe i budowlane,
- kopaliny ilaste,
- surowce okrucowe.

Ochrona ziemi i jej wnętrza, w tym także kopaliny, stanowi istotny element ochrony środowiska. Obowiązek ochrony kopaliny wynika przede wszystkim z ich przynależności do

⁶ Wg Raport o stanie środowiska województwa dolnośląskiego 2000

grupy zasobów naturalnych nieodnawialnych. Oczywiście jest, że wydobywanie i przeróbka kopalin nigdy nie pozostają bez wpływu na otoczenie. Każde działanie górnicze prowadzi do zużywania się zasobów kopalin i degradacji środowiska przyrodniczego. Dlatego najistotniejszym problemem związanym z ochroną złóż jest ustalenie do jakiego stopnia dopuszczalne jest naruszanie środowiska naturalnego przez działalność górniczą. Rozbieżności pomiędzy ochroną złóż kopalin a ochroną innych składników środowiska rozwiązywane są przy pomocy przepisów prawnych. Do najważniejszych z nich należy wymóg uzyskania koncesji na rozpoznanie i wydobywanie kopalin.

Na terenie gminy Węgliniec znajdują się cenne złoża surowców naturalnych eksploatowanych: surowiec ilasty ceramiki budowlanej, kwarcoplast, kruszywa, żwiry, kaolin. Złoża do eksploatacji: węgiel brunatny z dużą zawartością substancji bitumicznych i aromatycznych oraz piaski szklarskie i formierskie.⁷

Zasoby bogactw kopalnych zlokalizowanych na terenie gminy Węgliniec są stosunkowo bogate. Należą do nich:

- złoża surowca ilastego ceramiki budowlanej „Rychlinek” z zasobami bilansowymi wynoszącymi 430 tys. m³, w ramach których 340 tys. m³ to zasoby przemysłowe,
- złoża surowca piaszczysto-ilastego w miejscowości Czerwona Woda eksploatowane przez Bolesławieckie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych. Jest to jedyne złożo w skali kraju (kwarcoplast),
- złoża gliny kaolinowej w miejscowości Czerwona Woda oraz w Okrąglicy k. Ruszowa, eksploatowane przez Bolesławieckie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych.

Na terenie gminy znajdują się również kopaliny nieeksploatowane:

- unikalne w skali europejskiej złoża węgla brunatnego z dużą zawartością substancji bitumicznych i aromatycznych,
- złoża kaolinu,
- złoża surowca ilastego we wsi Kościelna Wieś z zasobami bilansowymi wynoszącymi 257 tys. m³ (eksploatację prowadzono do końca lat 60-tych),
- grupa złóż szacunkowych węgla brunatnego w Zielonce k.Węglińca (są one wzbogacone substancjami bitumicznymi i aromatycznymi).

2.9 Odpady – Stan wyjściowy

„Wojewódzki plan gospodarki odpadami województwa dolnośląskiego” zakłada zmniejszenie ilości odpadów składowanych na składowiskach, przyjmując że docelowo w okresie długoterminowym (2011- 2015) zostanie zrealizowany obowiązek przekształcania wszystkich odpadów przed ich składowaniem.

W Krajowym planie gospodarki odpadami szczególną uwagę poświęcono odpadom biodegradowalnym. Jako sposób prowadzący do zmniejszenia ich ilości, wskazano realizację selektywnej zbiórki bioodpadów do recyklingu organicznego oraz ich przetwarzanie w instalacjach biologicznych. Wskazano również potrzebę zastosowania termicznego przetwarzania odpadów poprzez budowę w latach 2007-2013 spalarni w największych aglomeracjach kraju. Na terenie województwa dolnośląskiego rozważa się alternatywnie budowę dwóch spalarni dla okręgu Wrocławskiego (ok. 630tys. mieszkańców) i Legnicko-Lubińsko-Wałbrzyskiego (260 tys. mieszkańców)

⁷ Strona internetowa Gminy Węgliniec: www.wegliniec.pl, 04.10.2004

Starosta Zgorzelecki określił drogą decyzji dla jednostek wymienionych w Tab. 2-22 wielkości maksymalne na wytwarzanie odpadów w wyniku prowadzonej działalności.

Tab. 2-22 Jednostki organizacyjne, które uzyskały decyzję Starosty Zgorzeleckiego na wytwarzanie odpadów wg przyznaných limitów⁸

Lp	Nazwa jednostki organizacyjnej	Data wydania	Termin ważności	Uwagi	Suma odpadów które mogą zostać wytworzone przez daną jednostkę
1.	PKP S.A. Zakład Linii Kolejowych we Wrocławiu, Sekcja Węglińiec	08.08.2002	10 lat	Posiada program gospodarki odpadami	16,025
2.	Nadleśnictwo Ruszów	27.04.2000	31.12.2005		0,5
3.	Nadleśnictwo Węglińiec	20.09.2002	10 lat		0,405
4.	STOLBUD Sp. z o.o., ul. Świerczewskiego 5, Ruszów	27.09.2002	10 lat	Posiada program gospodarki odpadami	0,3225
5.	UNICOM RUBBER PROCESSING Sp. z o.o., Zielonka 17, Węglińiec	25.09.2002	10 lat	Posiada program gospodarki odpadami	0,185
6.	„AGREA” S.A. Zakład Ogrodniczy „Czerwona Woda” Dłużyna Dolna	17.08.2001	4 lat		0,05
7.	STOLBUD Sp. z o.o., Ruszów	24.07.2000	31.12.2005		0,02
8.	Piekarnictwo Maria Gołębek, ul. K.Wojtyły, Węglińiec	05.02.2001	4 lat		0

2.10 Zasoby Przyrodnicze – Stan wyjściowy

W pobliżu Węglińca znajduje się rezerwat przyrody o powierzchni 3,9 ha. Rosnąca tu sosna błotna jest osobiwością na skalę europejską. Charakterystycznym elementem krajobrazu wokół Węglińca są śródlądne stawy hodowlane, a zwłaszcza opuszczone stawy i oczka wodne, gdzie można spotkać piękne stanowiska unikatowych roślin torfowiskowych. Stawy te są również ostoją ptactwa wodnego m.in. głąszcza, cietrzewia, bielika oraz bociana. Wśród tego kompleksu stawów znajdują się specjalne stanowiska dla wędkarzy. Okolice Węglińca i Ruszowa to także teren łowiecki, gdzie organizuje się polowania na zwierzynę. W lasach na terenie gminy są wytyczone ścieżki rowerowe, które w przyszłości mają być połączone z podobnymi rowerostradami w Niemczech.⁹

Cały obszar gminy położony jest na terenie Borów Dolnośląskich, tylko południowy skrawek należy do Pogórza Izerskiego. Na południe od Czerwonej Wody usytuowane są najwyższe wzgórza w gminie - Czarłowska Góra o wysokości 246,8 m n.p.m. oraz Góra Wilczyna - 246,7 m n.p.m. Pozostała część gminy jest płaska. Zasadniczą rzeźbę terenu stanowią doliny rzek, równiny moreny dennej i terasy wyższe rzek.

W roku 1994 przeprowadzono wstępną inwentaryzację przyrodniczą całego terenu gminy (wyszukiwanie obiektów nadających się do objęcia konserwatorską ochroną przyrody). Rezultaty tej inwentaryzacji (opis ogólny, katalog obiektów i mapa) tworzą odrębne

⁸ W niektórych przypadkach nie można było sumować z powodu niespójnych jednostek miary, dla których określano ilości odpadów (m³, szt.)

⁹ Strona internetowa Gminy Węglińiec: www.wegliniec.pl, 04.10.2004

opracowanie p.t. "Wstępna inwentaryzacja przyrodnicza gminy Węgliniec" i przekazane zostały gminie w roku 1994, dostępne są też w Bibliotece WWF i w Bibliotece Lubuskiego Klubu Przyrodników w Świebodzinie.

Na podstawie wyników inwentaryzacji wskazano granice obszaru, który należy objąć wielkopowierzchniowym systemem obszarów chronionych, a także wskazano obiekty, które należy objąć konserwatorską ochroną przyrody, by zachować różnorodność przyrody gminy oraz zapewnić wkład gminy do ochrony różnorodności biologicznej regionu i kraju.

2.10.1 Walory o randze regionalnej

Torfowisko wysokie koło Piasecznej - jedno z kilku najlepiej zachowanych torfowisk w Borach Dolnośląskich. Rosną na nim między innymi: przygielka biała *Rhynchospora alba*, wrzosiec bagienny *Erica tetralix*, widłak torfowy *Lycopodium inundatum*, rosiczka pośrednia *Drosera rotundifolia* i wiele innych. Wśród lęgowych ptaków zwracają uwagę żuraw *Grus grus* i bąk *Botaurus stellaris*.

Fragmenty obszaru stanowiące ważne w skali regionu ostoje rzadkich gatunków zwierząt, np. kuraków leśnych, ptaków drapieżnych i bociana czarnego w kompleksach borów, czy ptaków wodnych i błotnych na stawach kompleksu Parowa.

2.10.2 Walory o randze lokalnej

Kilkanaście obiektów w Borach Dolnośląskich, głównie torfowisk rozmaitych typów, fragmentów borów bagiennych i zbiorników wodnych. Są na nich liczne stanowiska roślin i zwierząt rzadkich i ginących, nie tylko o randze lokalnej.

2.10.3 Walory gminy Węgliniec na tle innych gmin regionu i pasa przygranicznego

W porównaniu z innymi gminami, w gminie Węgliniec zaznacza się wyraźne skupienie wartości przyrodniczych. Rozległy obszar o randze ponadregionalnej, jaki stanowią Bory Dolnośląskie, co najmniej jeden obiekt o randze regionalnej oraz duża liczba obiektów lokalnie cennych, stawiają gminę w rzędzie najbardziej interesujących przyrodniczo gmin pasa przygranicznego.

2.10.4 Specyfika przyrody gminy

Do specyficznych elementów przyrody gminy Węgliniec, odróżniających ją od innych gmin pasa przygranicznego, należą:

- obecność elementów unikatowych, rangi ponadregionalnej i regionalnej (zob. wyżej).
- leśny charakter gminy wynikający z rozległości i zwartości kompleksu Borów Dolnośląskich.
- powszechna obecność pozostałości borów o charakterze bagiennym; nasycenie terenu płatami siedlisk wilgotnych i bagiennych o zróżnicowanej żyzności.

2.11 Fauna – Stan wyjściowy

Bory Dolnośląskie stanowią i potencjalnie stanowić mogą ważną ostoję licznych ginących gatunków zwierząt, szczególnie tych, których populacje dla swojego funkcjonowania wymagają dużych obszarów.

Jako przykład służyć mogą kuraki leśne - regularnie gniazdujące tu cietrzew *Tetrao tetrix* i głuszc *Tetrao urogallus* oraz spotykany sporadycznie jarząbek *Bonasia bonasia*. Populacje tych gatunków, odizolowane od głównego zasięgu w Polsce południowej i wschodniej, nawiązują do populacji występujących po drugiej stronie Nysy Łużyckiej. Znaczna liczebność, a także notowane ostatnio, szczególnie w przypadku cietrzewia, wzrostowe trendy populacji, stwarzają szanse ich zachowania.

Rozległe, zwarte kompleksy Borów Dolnośląskich stanowią również potencjalnie odpowiednie środowisko innych gatunków puszczańskich, np. pojawiającego się tu coraz częściej wilka *Canis lupus*.

2.11.1 Ssaki

Poniżej przedstawiono wykaz poszczególnych ssaków.

- badylarka - *Micromys minutus*
- borowiec wielki *Nyctalus noctula*
- borsuk - *Meles meles*
- damiówka zwyczajna - *Pitymys subterraneus*
- daniel - *Dama dama*
- darniówka zwyczajna - *Pyliniys siiblerraneiis*
- dzik - *Sus scrofa*
- gacek brunatny *Plecotus auritus*
- gronostaj - *Mustela erminea*
- jeleń europejski - *Cervus elaphus*
- jeż zachodni - *Erinaceus europaeus*
- karczownik - *Arvicola terrestris*
- karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*
- karlik większy *Pipistrellus nathusii*
- kret - *Talpa europaea*
- kuna domowa - *Martes foina*
- kuna leśna - *Martes martes*
- lis – *Vulpes vulpes*
- łasica łąska - *Mustela nivalis*
- łoś - *Alces alces*
- mopek (*Barbastella barbastellus*)
- mroczek późny *Eptesicus serotinus*
- mysz domowa - *Mus musculus*

- mysz leśna - *Apodemus flavicollis*
- mysz polna - *Apodemus agrarius*
- mysz zaroślowa - *Apodemus sylvaticus*
- nocek Brandta *Myotis brandli*
- nocek duży *Myotis myotis*
- nocek Natterera *Myotis nattereri*
- nocek rudy (nocek Daubentona)
- nocek wąsatek *Myotis mystacinus*
- nornica ruda - *Clethrionomys glareolus*
- nornik bury - *Microtus agrestis*
- piżmak - *Ondatra zibethicus*
- polnik (nornik zwyczajny) - *Microtus arvalis*
- popielica - *Glis glis*
- ryjówka aksamitna - *Sorex araneus*
- ryjówka malutka - *Sorex minutus*
- rzęsorek rzeczek - *Neomys fodiens*
- sarna - *Capreolus capreolus*
- szczur wędrowny - *Rattus norvegicus*
- tchórz zwyczajny - *Mustela putorius*
- wiewiórka pospolita - *Sciurus vulgaris*
- wydra - *Lutra lutra*
- zając szarak - *Lepus capensis*
- zębiełek karliczek - *Crociura suaveolens*

2.11.2 Ptaki

Przegląd obejmuje gatunki ptaków. Uwzględniono w nim wszystkie gatunki, stwierdzone na terenie gminy.

- bażant *Phasianus colchicus*
- bekas *Gallinago gallinago*
- bielik *Haliaetus albicilla*
- błotniak łąkowy *Circus pygargus*
- błotniak stawowy *Circus aeruginosus*
- błotniak zbożowy *Circus cyaneus*
- bogatka *Parus major*
- brodziec leśny *Tringa glareola*
- brzegówka *Riparia riparia*
- cierniówka *Sylvia communis*

- cyraneczka *Anas crecca*
- czajka *Vanellus vanellus*.
- czamogłówka *Parus montanus*
- czernica *Aythya fuligula*
- czubotka *Parus chstatus*
- czyż *Carduelis spinus*
- derkacz *Crex crex*
- drozd śpiewak *Turdus philomelos*.
- dymówka *Hirundo rustica*.
- dzierzba gąsiorek *Lanius collurio*
- dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
- dzięcioł duży *Dendrocopos major*
- dzięcioł średni *Dendrocopos medius*
- dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
- dzięcioł zielony *Picus viridis*
- dzięciołek *Dendrocopos minor*
- dziwonka *Carpodacus erythrinus*
- dzwonek *Carduelis chloris*
- gajówka *Sylvia horin*
- gągoł *Bucephala dangula*
- gąsiorek *Lanius collurio*
- gil *Pyrrhula pyrrhula*
- głowienka *Aythya ferma*
- głuszek *Tetrao urogallus*
- gołąb grzywacz *Columba palumbus*.
- gołąb miejski *Columba livia*.
- grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*
- grzywacz *Columba palumbus*
- jarzębatka *Sylvia nisoria*
- jastrząb *Accipiter gentilis*
- jerzyk *Apus apus*
- kania czarna *Milvus migrans*
- kania rdzawa *Milvus milvus*
- kapturka *Sylvia atricapilla*
- kawka *Corvus monedula*
- kłaskawka *Saxicola torquata*

- kobuz *Falco subbuteo*
- kokoszka wodna *Gallinula chloropus*
- kopciuszek *Phoenicurus phoenicurus*
- kos *Turdus merula*
- kowalik *Sitta europaea*.
- krętogłów *Jynx torquilla*
- krogulec *Accipiter nisus*
- kruk *Corvus corax*
- krzyżówka *Anas platyrhynchos*
- kukułka *Cuculus conurus*.
- kulczyk *Serinus serinus*
- kuliczek piskliwy *Actitis hypoleucos*
- kuropatwa *Perdix perdix*.
- kwiczoł *Turdus pilaris*
- lelek kozodój *Caprimulgus europaeus*
- lerka *Lullula arborea*
- łozówka *Acrocephalus palustris*
- łyska *Filica atra*
- makolągwa *Carduelis cannabina*
- mazurek *Passer montanus*
- modraszka *Parus caeruleus*
- muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*
- muchołówka szara *Muscicapa striata*
- muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca*
- mysikrólik *Regulus regulus*
- mysołów *Buteo buteo*.
- oknówka *Delichon urbica*
- ortolan *Emberiza hortulana*
- paszkoł *Turdus viscivorus*
- pełzacz leśny *Certhia familiaris*
- pełzacz ogrodowy *Certhia brachydactyla*
- piecuszek *Phylloscopus trochilus*
- piegża *Sylvia curruca*.
- pierwiosnek *Phylloscopus collybita*
- pleszka *Phoenicurus phoenicurus*
- pliszka górska *Motacilla cinerea*

- pliszka siwa *Motacilla alba*
- pliszka żółta *Motacilla flava*
- pluszcz *Cinclus cinclus*
- pokląskwa *Saxicola rubetra*.
- pokrzywnica *Prunella modiolans*
- potrzysz *Milvona calandra*
- potrzos *Emberiza schoeniclus*
- przepiórka *Coturnix coturnix*
- puchacz *Bubo bubo*
- pustułka *Falco tinnunculus*
- puszczyk *Strix aluco*
- raniuszek *Aegithalos caudatus*
- remiz *Remiz pendulinus*
- rudzik *Erithacus rubecula*
- rybitwa białoczelna *Stoma albifrons*
- rybołów *Pandion haliaetus*
- sierpówka *Streptopelia decaocto*
- sieweczka rzeczna *Charadrius dominicus*
- siniak *Columba oenas*
- skowronek *Lauda arvensis*.
- słowik rdzawy *Luscinia megarhynchos*
- sosnówka *Parus ater*
- sójka *Garrulus glandarius*
- sóweczka *Glaucidium passerinum*
- sroka *Pica pica*
- srokosz *Lanius excubitor*
- strumieniówka *Locustella fluviatilis*
- strzyżyk *Troglodytes troglodytes*
- swiergotek drzewny *Anthus trivialis*
- swiergotek łąkowy *Anthus pratensis*
- swiergotek polny *Anthus campestris*
- swistunka *Phylloscopus sibilatrix*
- szczygieł *Carduelis carduelis*
- szpak *Sturnus vulgaris*
- śmieszka *Lanius ridibundus*
- śpiewak *Turdus philomelos*

- świergotek drzewny *Anthus trivialis*.
- świerszczak *Locustella naevia*
- tracz nurogęś *Mergus merganser*
- trzmielojad *Pernis apivorus*
- trznadel *Emberiza citrinella*
- turkawka *Streptopelia turtur*
- wilga *Oridus oriolus*
- włośchatka *Aegolius funereus*
- wodnik *Railus aquaticus*
- wrona *Corvus corone coracx*
- wrona siwa *Corvus corone*
- wróbel *Passer domesticus*
- zaganiacz *Hippolais icterina*.
- zięba *Fringilla coelebs*
- zimorodek *Alcedo atthis*
- zniczek *Regulus ignicapillus*
- żuraw *Grus grus*

2.11.3 Płazy

- grzebiuszka ziemna (*Pelobates fuscus*)
- kumak nizinny (*Bombina orientalis*)
- ropucha paskówka (*Bufo calamita*)
- ropucha szara (*Bufo bufo*)
- ropucha zielona (*Bufo viridis*)
- rzekotka drzewna (*Hyla arborea*)
- traszka górską (*Triturus alpestris*)
- traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*)
- traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*)
- żaba jeziorkowa (*Rana lessonae*)
- żaba moczarowa (*Rana arvalis*)
- żaba trawna (*Rana temporaria*)
- żaba wodna (*Rana esculenta complex*)

2.11.3.1 Gady

- jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*)
- jaszczurka żyworodna (*Lacerta vivipara*)
- padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*)

- zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*)
- żmija zygzakowata (*Vipera berus*)

2.11.4 Ryby

- brzana - *Barbusbarbus*
- ciernik - *Gdstcrosteus aculeatus*
- głowacz białopłetwy - *Cottus gobio*
- jaz - *Leuciscus cephalus*
- kielb Gobio Gobio
- kleń - *Lcuciscus leuciscus*
- krap - *Blicca bjoerkna*
- leszcz - *Abramis brama*
- lin - *Tinca tinca*
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri*
- okoń *Perca fluviatilis*
- piskorz - *Misgurnis fossilis*
- płoć *Rutilus rutilus*
- pstrąg potokowy - *Salmo trutta m. f ario*
- słonecznica - *Leuacaspis delinestus*
- strzebla potokowa - *Phoxinus phoxinus*
- szczupak - *Esoxludus*
- ślíz *O.barbatulus*
- ukleja - *Alburnus alburnus*

2.12 Flora – Stan wyjściowy

Bory Dolnośląskie należą do największych w Europie Środkowej zwartych kompleksów leśnych. Wśród rozległych borów, niegdyś o charakterze typowych borów bagiennych, obecnie, niestety w większości zmeliorowanych i silnie osuszonych, zachowały się nieliczne fragmenty silniej podtopione i torfowiska z bardzo interesującą roślinnością. Do gatunków częstych należy bagno zwyczajne *Ledum palustre* i borówka bagienna *Vaccinium uliginosum*, rzadziej spotyka się roszkę okrągłolistną *Drosera rotundifolia* i pośrednią *Drosera intermedia*, przygielkę białą *Rhynchospora alba*, wrzośca bagiennego *Erica tetralix* i inne.

W rzeczywistej roślinności terenu gminy dominują lasy, jednak tylko na siedliskach borowych przypominają one zbiorowiska naturalne. Większość lasów jest bardzo silnie zniekształcona w wyniku dawnej gospodarki protegującej sosnę. Na siedliskach żyzniejszych (od boru mieszanego) dominują drzewostany sosnowe, pod którymi wykształcają się fitocenozы typu "borów mieszanych", zbiorowiska nie występującego tu naturalnie. Również zbiorowiska leśne na osuszonych siedliskach wilgotnych i bagiennych mają charakter fitocenoz silnie zdegenerowanych.

2.12.1 Lasy¹⁰

Teren gminy jest zarządzany przez 2 nadleśnictwa Węgliniec i Ruszów.

Lasy, którymi gospodaruje Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych (RDLP) we Wrocławiu, położone są przede wszystkim w obrębie województwa dolnośląskiego. Jedynie niewielkie powierzchnie znajdują się na terenie województw sąsiednich lubuskiego, wielkopolskiego i opolskiego.

Struktura użytkowania gruntów w RDLP we Wrocławiu przedstawia się następująco:

- powierzchnia leśna zajmuje 93,7% powierzchni ogólnej,
- grunty rolne 2,9%,
- wody 0,1%,
- nieużytki 0,4%,
- pozostałe 2,9%.

Rozległy zasięg terytorialny powoduje znaczne zróżnicowanie przestrzenne i przyrodnicze kompleksów leśnych. Lesistość na terenie RDLP we Wrocławiu wynosi 28%. Największe zwarte obszary leśne występują w północno-zachodniej części województwa są to Bory Dolnośląskie. Duże kompleksy leśne, lecz o zdecydowanie innym charakterze, pokrywają górskie pasma Sudetów położone w południowej części regionu. Pozostały obszar to przede wszystkim tereny o intensywnym zagospodarowaniu rolniczym lasy występują tu w mniejszych i rozdrobnionych kompleksach.

Zróżnicowanie geograficzne, klimatyczne i glebowe powoduje, że na omawianym terenie występują wszystkie typy siedliskowe lasu:

- typy nizinne zajmują 58% powierzchni leśnej,
- typy wyżynne 13%,
- typy górskie 29%.

W ogólnej skali żyzności w rozbiciu na siedliska borowe, bory mieszane, lasy mieszane, lasy i olsy, struktura typologiczna obszarów leśnych przedstawia się następująco:

- lasy mieszane 33%,
- bory mieszane 28%,
- bory 20%,
- lasy i olsy 19%.

Średni wiek drzewostanów wynosi wg obecnego stanu 58 lat. Średni wiek drzewostanów iglastych wynosi 57 lat, natomiast średni wiek drzewostanów liściastych 63 lata.

Średnia zasobność drzewostanu na 1 ha powierzchni leśnej wynosi 231 m³/ha, w grupie lasów iglastych 240 m³/ha, w grupie lasów liściastych 207 m³/ha.

Średni przyrost bieżący miąższości brutto jest ilorazem ogólnej wielkości bieżącego przyrostu miąższości i ogólnej powierzchni gruntów leśnych zalesionych. Ogółem dla drzewostanów RDLP we Wrocławiu wskaźnik ten wynosi 6,95 m³/ha.

W strukturze drzewostanów dominują drzewostany mieszane zajmują one 64% ogólnej powierzchni drzewostanów. Wśród nich z kolei przeważają drzewostany z dominującym gatunkiem liściastym stanowią one 65% powierzchni drzewostanów mieszanych. Drzewostany z dominującym gatunkiem iglastym stanowią 35% ogółu powierzchni

¹⁰ Wg Raport o stanie środowiska województwa dolnośląskiego w 2002 r

drzewostanów mieszanych. Drzewostany iglaste stanowią 32% ogólnej powierzchni lasów. Niewielki odsetek powierzchni (4%) zajmują drzewostany liściaste.

Pod względem cechy pochodzenia dominują drzewostany pochodzenia sztucznego, które stanowią ok. 77% powierzchni ogólnej drzewostanów.

Nadleśnictwo Węgliniec¹¹

Lasy Nadleśnictwa Węgliniec położone są w V Śląskiej Krainie Przyrodniczo-Leśnej w 1 Dzielnicy Równiny Dolnośląskiej, mezoregionie Pogórza Nowogrodzkiego od północy Borów Dolnośląskich. Powierzchnia Nadleśnictwa 17.676 ha w tym 16.425 ha to las, 418 ha grunty rolne, 518 ha to wody. Nadleśnictwo podzielone jest na dwa obręby: Węgliniec i Osiecznica oraz 12 leśnictw.

Gospodarka leśna Nadleśnictwa prowadzona jest na następujących typach siedliskowych lasu:

- Bśw -35%,
- Bw -17%,
- BMśw -18%,
- BMw -27%,
- Bb, LMw, LMśw, Lśw, Lw, Ol -łącznie 3%.

Podstawowym gatunkiem lasotwórczym jest So -86%, udział innych gatunków jest niewielki i wynosi Brz -9%, Św -3%, inne 2%.

Struktura wiekowa drzewostanów cechuje się dużym udziałem drzewostanów młodszych, czyli do 40 lat - 56 %.

Nadleśnictwo Ruszów¹²

Nadleśnictwo Ruszów położone jest w całości na terenie Województwa Dolnośląskiego , w jego zachodniej części przy granicy z Niemcami na terenie Gmin: Węgliniec, Pieńsk i Osiecznica.

Lasy znajdują się w V - Śląskiej Krainie Przyrodniczo - Leśnej , w I Dzielnicy Równiny Dolnośląskiej. Obszar Nadleśnictwa ma charakter typowo nizinny. Tereny położone są w Dorzeczu Nysy Łużyckiej.

Ciągłe nasilanie się zagrożenia środowiska leśnego, jest czynnikiem wyznaczającym gospodarce leśnej kierunek, w którym nadrzędnym celem jest trwałe utrzymanie lasów dla spełniania przez nie wielostronnych funkcji ekologicznych i gospodarczych. Oznacza to, że pierwszoplanowo traktowana intensyfikacja produkcji leśnej, staje się zadaniem drugoplanowym. Z powierzchni leśnej Nadleśnictwa wyodrębniono :

- lasy o charakterze ochronnym, które stanowią 55% ogólnej powierzchni Nadleśnictwa i są to lasy wodochronne, glebochronne, lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych, lasy w II strefie uszkodzeń przemysłowych, glebowe powierzchnie wzorcowe i drzewostany nasienne wyłączone,
- lasy gospodarcze stanowiące 45% ogólnej powierzchni Nadleśnictwa .

Funkcją lasów o charakterze ochronnym jest spełnianie zadań ogólnospołecznych. Produkcja surowca drzewnego w tych lasach prowadzona jest w sposób zapewniający spełnienie przez nie głównej funkcji, do jakiej są one przeznaczone.

¹¹ Wg strony internetowej Nadleśnictwa Węgliniec <http://www.lasy-wroclaw.pl/wegliniec/index.htm> 30-11-2004

¹² Wg strony internetowej Nadleśnictwa Ruszów <http://www.lasy-wroclaw.pl/ruszow/index.htm> 30-11-2004

Pierwszorzędnym zadaniem jest zachowanie ochronnego charakteru lasu, przebudowa złych i słabych drzewostanów, uzyskanie i utrzymanie dobrego stanu sanitarnego lasu. Stosując rębnie zupełne gniazdowe, przerębowe, trzebieże przekształceniowe i cięcia selekcyjne i pielęgnacyjne osiągamy w/w zadania.

Wszystkie zadania stawiane gospodarce leśnej można określić jako działania zmierzające do zachowania lasów i powiększania jego zasobów.

Drewno ze sprzedaży daje środki finansowe na pokrycie kosztów z zakresu hodowli i ochrony lasu. Ilość drewna, która jest zaplanowana do pozyskania w Planie Urządzania Lasu jest taka, by powiększać zasoby drewna na pniu.

Roczny powierzchniowy rozmiar cięć wg tego planu na lata od 1995r. do 2004r. przedstawia się następująco:

- w użytkowaniu rębnią I 86.00 ha,
- w użytkowaniu rębnią II 6.00 ha,
- cięcia pielęgnacyjne w czyszczeniach późnych 138.00 ha,
- cięcia pielęgnacyjne w trzebieżach II klasy wieku 840.00 ha,
- cięcia pielęgnacyjne w trzebieżach III klasy wieku 285.00 ha,
- cięcia pielęgnacyjne w trzebieżach IV klasy wieku 275.00 ha.

Według Planu Urządzania Lasu na lata j.w., pozyskanie drewna ustalono w ilości nie większej niż :

- 48 300 m³ grubizny , w tym:
 - 17 000 m³ grubizny w użytkowaniu rębnym ,
 - 31 300 m³ grubizny w użytkowaniu przedrębnym .

2.12.2 Obszary ścisłej ochrony

2.12.2.1 Rezerваты przyrody

Na terenie Gminy Węgliniec nie brakuje interesujących obiektów przyrodniczych. W rezerwacie ścisłym „Torfowisko pod Węglińcem” o pow. 1,35 ha występuje sosna błotna (*Pinus uliginosa*).

2.12.2.2 Stanowiska roślin objętych ochroną

Na terenie gminy Węgliniec uwagę przyciągają stanowiska rosiczki / *Drosera* sp. /, wawrzynka wilcze łyc / *Daphne mezereum* / i wrzośca bagiennej / *Erica tetralix* /.

2.12.3 Charakterystyka pomników przyrody

Na terenie opracowania znajduje się 9 pomników przyrody, charakterystykę przedstawiono poniżej.

Tab. 2-23 Wykaz pomników przyrody na terenie gminy

Lp.	WKP	Nazwa	Gabaryty	Gmina	Lokalizacja
1.	339	„Ryś” Wiąz szypułkowy, limak - <i>Ulmus laevis</i> Poll. (<i>Ulmus</i> <i>pedunculata</i> Foug., <i>Ulmus</i> <i>effusa</i> Willd.).	Wiek 150 lat obwód pierśnicy 300 cm wysokość 23 m rozpiętość korony 16 m	Węgliniec	Polana - przy drodce gruntowej do Gozdnicy - po lewej stronie, 150 m od ostatnich zabudowań;

Lp.	WKP	Nazwa	Gabaryty	Gmina	Lokalizacja
2.	121/747	Tulipanowiec amerykański - Liriodendron tulipifera L.	Wiek 80-100 lat obwód pierśnicy 209 cm wysokość 16 m rozpiętość korony 10 m	Węgliniec	Jagodzin - około 180 m na południe od Szkoły Podstawowej - w na skraju niedużej polany leśnej;
3.	340	Dąb szypułkowy - Quercus robur L. (Quercus pedunculata Ehrh).	Wiek 250 lat obwód pierśnicy 427 cm wysokość 24 m rozpiętość korony 22 m	Węgliniec	Polana - na terenie posesji nr 22, osada leśna przy drodze do Ruszowa;
4.	338	„Gajowy”; Dąb szypułkowy - Quercus robur L. (Quercus pedunculata Ehrh).	Wiek 250 lat obwód pierśnicy 375 cm wysokość 21 m rozpiętość korony 24 m	Węgliniec	Polana - przy drodce gruntowej do Gozdnicy, 5 m od budynku nr 19 (w ogrodzeniu - płocie posesji jak wyżej);
5.	337	„Felek”; Dąb szypułkowy - Quercus robur L. (Quercus pedunculata Ehrh).	Wiek 250 lat obwód pierśnicy 375 cm wysokość 21 m rozpiętość korony 24 m	Węgliniec	Zielonka - przy szosie (po lewej stronie) z Dłużyny Dolnej do Węglińca, na skraju drzewostanu (oddz. 227g N- ctwo „Węgliniec” - drzewo dalej Dłużyny niż dąb - PP nr rej. 336);
6.	336	„Józek” Dąb szypułkowy - Quercus robur L. (Quercus pedunculata Ehrh).	Wiek 150 lat obwód pierśnicy 296 cm wysokość 22 m rozpiętość korony 20 m	Węgliniec	Zielonka - przy szosie (po lewej stronie) z Dłużyny Dolnej do Węglińca, w drzewostanie - w pobliżu skrzyżowania dróg leśnych (drzewo bliżej Dłużyny niż dąb PP - nr rej. 337);
7.	165/748	Dąb szypułkowy - Quercus robur L. (Quercus pedunculata Ehrh).	Wiek 200 lat obwód pierśnicy 395 cm wysokość 25 m rozpiętość korony 25 m	Węgliniec	Ruszków - w centrum miejscowości, około 30 m od budynku (obecnie sklep z meblami i AGD) przy ul. Kantowicza 3;
8.	341	„Kmieć” Buk pospolity - Fagus sylvatica L.	Wiek 150-180 lat obwód pierśnicy 456 cm wysokość 22 m rozpiętość korony 20 m	Węgliniec	Kościelna Wieś - obok pawilonu handlowego (5 m) przy szosie w południowej części wsi;
9.	120/746	Buk pospolity - Fagus sylvatica L.	Wiek 150 lat obwód pierśnicy 438 cm wysokość 22 m rozpiętość korony 18 m	Węgliniec	Ruszków - na poboczu drogi, (50 m od tablicy miejscowości), po prawej stronie (wjazd z kierunku Lubania), naprzeciw budynków nr 2 i 3;

2.12.4 Roślinność potencjalna

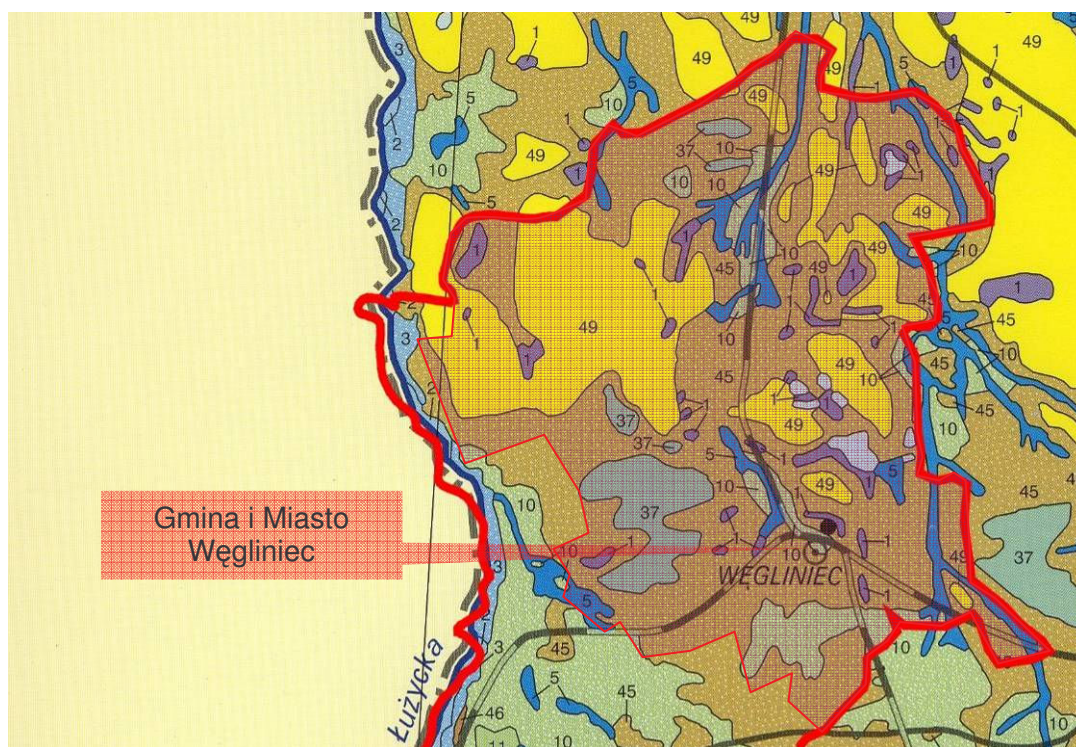
Analiza roślinności potencjalnej ujawnia, że w gminie dominują siedliska ubogich lasów liściastych: kwaśnych dąbrów, kwaśnych buczyn i ubogich grądów, znaczny jest też udział

siedlisk suboceanicznych borów sosnowych o zróżnicowanej wilgotności, od suchych aż do bagiennych. W rozproszeniu, ale licznie, występują siedliska bagienne zróżnicowanej żyzności: od borów bagiennych do olsów, wzdłuż cieków ciągną się pasy siedlisk łąkowych.

Poniżej Zamieszczono Rys. 2-4 przedstawiający obszary występowania roślinności potencjalnej wg Ewa Konieczńska, Mirosław Kotowski Polska Akademia Nauk Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Kierownik Tematu: Jan M. Matuszkiewicz Współpraca: J. B. Faliński, W. Matuszkiewicz, J. Plit Warszawa 1995 Kartowanie Roślinności: A. I W. Matuszkiewiczowie (L), F. Celiński (2), S. Wika (3), A. Kozłowska (4), A. S. Kostrowicki (5), F. Celiński, S. Wika (6), A. Medwecka-Kornaś, Z. Denisiuk, J. Dziewolski (7).

Tab. 2-24 Wykaz roślinności potencjalnej lokalizowanej na terenie powiatu zgorzeleckiego, legenda do Rys. 2-4.

Symbol	Opis
1	Ols środkowoeuropejski (<i>Carici elongatae-Alnetum</i> sensu lato = <i>Ribo nigri-Alnetum</i> i <i>Sphagno squarroso-Alnetum</i>)
5	Niżowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodo-gruntowych, okresowo lekko zabagnionych (<i>Circae-Alnetum</i>)
10	Grądy środkowoeuropejskie (<i>Galio silvatici-Carpinetum</i>); odmiana śląsko-wielkopolska, forma niżowa, seria uboga
37	„Kwaśna” buczyna niżowa (<i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>)
45	Niżowa dąbrowa acidofilna typu środkowoeuropejskiego (<i>Calamagrostio-Quercetum petraeae</i>)
49	Suboceaniczne śródładowe bory sosnowe w kompleksie boru świeżego (<i>Leucobryo-Pinetum</i>), boru suchego (<i>Ciadonio-Pinetum</i>) i boru wilgotnego (<i>Molinio-Pinetum</i>)

Rys. 2-4 Mapa potencjalnej roślinności

2.13 NATURA 2000

Ostoje NATURA 2000 na terenie gminy Węgliniec¹³

¹³ Informacje za stroną internetową Dolnośląskiej Fundacji Ekorozwoju <http://www.eko.org.pl/ostoj/index.shtml> 30-11-2004

Ostoje Natura 2000 to sieć obszarów chronionych, tworzona na mocy prawa europejskiego (Dyrektywy 79/403/EEC zwanej dziś Dyrektywą Ptasia, w skrócie DP oraz Dyrektywy 92/43/EEC czyli Dyrektywy Siedliskowej - DS). Obszary te stworzyć mają docelowo Europejską Sieć Ekologiczną Obszarów Chronionych, której celem jest zachowanie wszystkich zagrożonych i najbardziej reprezentatywnych dla naszego kontynentu siedlisk przyrodniczych wraz z towarzyszącą im fauną i florą. Obszary wchodzące w skład sieci są bardzo zróżnicowane. Mogą obejmować już istniejące tereny chronione (parki narodowe, rezerваты, parki krajobrazowe) jak i obszary w ogóle nie planowane do objęcia ochroną (np. obszary o zróżnicowanym krajobrazie rolniczym i dużej różnorodności gatunkowej). Istotne dla ich wyznaczania jest obecność określonych typów siedlisk przyrodniczych, których listę zawiera załącznik I Dyrektywy Siedliskowej, określonej grupy gatunków zwierząt i roślin wyszczególnionych w załączniku II tejże Dyrektywy, lub też ptaków wymienianych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Wyróżniamy dwa typy obszarów Natura 2000. SACs (Special Areas of Conservation czyli Obszary Specjalnej Ochrony) to ostoje tworzone dla ochrony siedlisk lub gatunków wymienionych w załącznikach I oraz II Dyrektywy Siedliskowej. SPAs (Special Protection Areas, a po polsku Specjalne Obszary Ochrony) to ostoje Natura 2000, które mają być (lub są już w krajach Wspólnoty) utworzone ze względu na występowanie w nich gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Obszary SAC i SPA są od siebie niezależne - w niektórych przypadkach ich granice mogą się pokrywać, lub być nawet identyczne! Spośród zarówno SPA jak i SAC Komisja Europejska ma wybrać Obszary o Znaczeniu Wspólnotowych (Sites of Community Importance), które będą włączone do sieci Natura 2000, tworząc spójną ekologicznie sieć.

2.13.1 Bory Dolnośląskie

Lokalizacja: Na obszarach gmin Węgliniec, Osiecznica, Bolesławiec, Gromadka, Chocianów, a także Nowogrodziec, Chojnów i Przemków.

Obszar: na terenie woj. dolnośląskiego ok. 103 000 ha

Siedliska: W ich granicach występują ostoje siedliskowe Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka i Wrzosowiska Przemkowskie). Obejmuje całe Bory Dolnośląskie i Lasy Przemkowsko-Szprotawskie, stanowiąc największą obecnie powierzchnią ostoję na Dolnym Śląsku

2.13.2 Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka

Lokalizacja: Cały obszar to jeden z największych kompleksów leśnych na niżu europejskim, zajmujący północno-zachodnią część naszego województwa na terenach gmin Węgliniec, Osiecznica i Bolesławiec.

Obszar: powierzchnia w województwie dolnośląskim 55 836 ha, całkowita wraz z woj. lubuskim – 91 066 ha.

Siedliska: Występuje tu aż 15 typów siedlisk zajmujących niewielkie fragmenty wśród borów i monokultur sosnowych, lecz bardzo cennych przyrodniczo. Do najcenniejszych należy bez wątpienia zaliczyć wilgotne wrzosowiska typu atlantyckiego (z wrzoścem bagiennym) oraz torfowiska wysokie i przejściowe z licznymi zagrożonymi i rzadkimi w Polsce gatunkami jak *Elatine hexandra*, *E. hydropiper*, *E. triandra*, *Eleocharis multicaulis*, *Rhynchospora alba*, *Pinus x rhaetica*, *Sagina ciliata*, *Oxycoccus microcarpus*, *Rhynchospora alba*, *Drosera anglica* i *D. intermedia* i in. Znaczną powierzchnię zajmują też lasy bagienne, lecz ich łączna powierzchnia w chwili obecnej jest trudna do oszacowania.

Gatunki: Z gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (łącznie jest ich aż 18) występują tu m.in. wydra, mopek, nocek duży, traszka grzebieniasta i kumak nizinny, 6 gatunków ryb oraz 4 gatunki bezkręgowców związanych ze

starodrzewami, szczególnie w okolicy Parowej. Obszar ten jest także bardzo cenny dla ornitofauny – aż 25 gatunków gnieźdzących się tu ptaków figuruje w załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Ochrona: Na obszarze woj. dolnośląskiego znajduje się tylko jeden rezerwat przyrody („Torfowisko pod Węglińcem”).

2.14 Energia odnawialna

Na terenie gminy nie zostały stwierdzone miejsca, w których wytwarzana jest energia odnawialna.

2.15 Charakterystyka turystyki na terenie gminy.

Ukształtowanie terenu w gminie pozwala na budowę biegowych tras narciarskich oraz tras wędrowskich i rowerowych. Obecnie możliwości te nie są w pełni wykorzystane chociaż wytyczono już ścieżki rowerowe na terenach leśnych o łącznej dł. ok. 100 km. Udostępniają one bez szkody dla środowiska naturalnego walory krajobrazowe i rekreacyjne gminy większemu gronu turystów.

Szczególnie atrakcyjne kompleksy leśne, pełniące funkcje rekreacyjne, znajdują się w pół-zach. części gminy w rejonie Ruszowa i Polany. W gminie znajdują się liczne stawy, które mogą zostać w przyszłości zagospodarowane jako tereny rekreacyjne. Wiele stawów charakteryzuje się obfitością ryb i posiada specjalne stanowiska dla wędkarzy. Okolice Węglińca i Ruszowa to także teren łowiecki, gdzie organizuje się polowania na zwierzynę głównie dla turystów z Niemiec. Gmina jest również dogodnym punktem wypadowym w Góry Izerskie, do Świeradowa, a także w Karkonosze – do Szklarskiej Poręby i Karpacza. W gminie rozwija się agroturystyka, turystyka rowerowa ze szlakami o znaczeniu regionalnym, wypoczynek nad wodą, hippika, a także wypoczynek pobytowy, narciarstwo biegowe, jak również łowiectwo,

Na terenie gminy znajduje się:

1. Ośrodek Agroturystyczny „JAGODA” ul.Kuźniczyska 16 A, Czerwona Woda, 59 – 940 Węglińiec- 5 miejsc noclegowych w domkach turystycznych w sezonie od 01.05 – 30.09 plus pole namiotowe na 200, kąpielisko, tenis stołowy, boisko do koszykówki/siatkówki, wypożyczalnia sprzętu wodnego, plac zabaw dla dzieci, bar.

2.Gospodarstwo Agroturystyczne „U JASINKA” Kościelna Wieś 59 – 950 Ruszów - 6 miejsc noclegowych całorocznych, boisko do koszykówki/siatkówki, wypożyczalnia rowerów, możliwość wypożyczenia samochodu, nauka jazdy konnej, kilkudniowe rajdy konne, wynajem bryczki

3.Willa „DAKO” ul. Leśna 2, 59 – 950 Ruszów- 20 miejsc noclegowych całorocznych, tenis stołowy, boisko do koszykówki/siatkówki, wypożyczalnia rowerów, sala konferencyjna, jadalnia z pełnym wyżywieniem

4.Gospodarstwo Agroturystyczne ul.Kuźniczyska 16 A, Czerwona Woda, 59 – 940 Węglińiec- 9 miejsc noclegowych całorocznych, kąpielisko, tenis stołowy, boisko do koszykówki/siatkówki, wypożyczalnia sprzętu wodnego, plac zabaw dla dzieci, parking strzeżony.

2.16 Edukacja Ekologiczna

Na terenie Gminy i Miasta Węglińiec, mają swój zasięg funkcjonalny następujące ośrodki prowadzące działania związane z edukacją ekologiczną, jest to : Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej przy PPPP proNatura w Zgorzelcu oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych (w skali województwa).

2.16.1 Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej przy PPPP w Zgorzelcu

W wyniku działań prowadzonych przez Powiatowe Centrum Edukacji Ekologicznej przy PPPP w Zgorzelcu w roku 2002 przeprowadzono następujące czynności związane z edukacją ekologiczną, które przedstawiono w punktach poniżej.

2.16.1.1 Prelekcje z przezroczami

W okresie od stycznia 2002 do czerwca 2002 w siedzibie CEdEk odbyły się następujące prelekcje, ilustrowane przezroczami dotyczącymi gminy Węgliniec lub, które odbyły się na terenie gminy Węgliniec:

1. 31.01.02 „Obrazki z Peru” (M. Kmiec, Nadleśnictwo Ruszów);
2. 11.04.02 „Przyroda i krajobrazy Mongolii” (M. Kmiec, Nadleśnictwo Ruszów)

W prelekcjach uczestniczyli mieszkańcy powiatu (oraz Niemcy) w liczbie ok. 150 osób.

2.16.1.2 Prelekcje w szkołach na terenie powiatu

Prelekcje w szkołach, dotyczące przyrody powiatu i form jej ochrony, odbywały się od lutego do listopada ub. roku, w następujących miejscach:

1. Gimnazjum w Ruszowie, 26.02.02;
2. Szkoła Podstawowa w Węglińcu, 29.10.02;

2.16.1.3 Wycieczki przyrodnicze

CEdEk zorganizował 2 wycieczki w tym jedną do rezerwatu sosny błotnej w Węglińcu, 18 uczniów z 6 opiekunami (uczestnicy konkursu wiedzy o bioregionie)

2.16.1.4 Konkursy

W ramach zadań ośrodek przeprowadził następujące działania :

- II konkurs plastyczny „Aby świat pozostał piękny”
- II konkurs fotograficzny
- Konkurs wiedzy o bioregionie
- Konkurs „Ciekawe miejsca w sąsiedztwie”

2.16.2 Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych¹⁴

2.16.2.1 Uwarunkowania prawne prowadzenia edukacji ekologicznej.

Edukacja ekologiczna stwarza sytuacje dydaktyczne, umożliwiające spójną realizację celów nauczania i wychowania, kształtuje całościowy obraz relacji pomiędzy człowiekiem, społeczeństwem i przyrodą. Nie jest ona tylko wewnętrzną sprawą naszego kraju, ale ma również istotne znaczenie dla uwarunkowań międzynarodowych.

¹⁴ Wg strony Internetowej Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych www.lasy-wroclaw.pl/ 18-10-2004

Do najważniejszych ustaleń dotyczących edukacji ekologicznej doszło m.in. na następujących konferencjach:

- o Konferencja Narodów Zjednoczonych nt. "Człowiek i środowisko", Sztokholm /1972/,
- o Konferencja nt. "edukacji środowiskowej", Tbilisi /1977/,
- o Konferencja Narodów Zjednoczonych nt. "Środowisko i rozwój", Rio de Janeiro /1992/,
- o Konferencja UNESCO nt. "Edukacja ekologiczna na rzecz zrównoważonego rozwoju", Ateny /1995/.

Od czasu Konferencji Narodów Zjednoczonych w Sztokholmie /1972/ szereg państw, w związku z narastającym zagrożeniem środowiska, podjęło liczne wysiłki na rzecz rozwijania edukacji ekologicznej. Wynikało to z przeświadczenia, że właściwa i skuteczna ochrona środowiska naturalnego uzależniona jest od poziomu wiedzy społeczeństwa i od preferowanych stylów życia. Edukacja ekologiczna to również nauka etyki. Od świadomości tego faktu w dużej mierze zależy skuteczność wychowania ekologicznego. Celem wychowawczym, jaki w związku z tym chcielibyśmy osiągnąć poprzez pracę nad organizacją spotkań jest przygotowanie społeczeństwa nie tylko do roli w miarę nieszkodliwego mieszkańca planety, ale rodzica - wychowawcy; otwartego umysłowo chcącego i potrafiącego przekazywać dalej to, czego nauczyliśmy i czego sam się nauczył, z czym się identyfikuje, w co wierzy i co wie.

Program służący realizacji powyższych założeń nie może obyć się bez zagadnień etycznych i sensu stricto ekologicznych, dlatego realizowany będzie przez szerszą grupę instytucji (PTL, LOP, Urząd Miasta Wrocław, Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, osoby prywatne - Posłowie zasiadający w Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska itd.).

2.16.2.2 Odbiorcy programu edukacji ekologicznej.

Poniższy schemat identyfikuje najważniejszych odbiorców tzw. edukacji ekologicznej.

Schemat 2-1 Spektrum odbiorców edukacji ekologicznej.

2.16.2.3 Cele strategiczne edukacji ekologicznej RDLP we Wrocławiu.

Podstawowymi celami edukacji ekologicznej planowanymi i realizowanymi w RDLP są:

- o kształtowanie pełnej świadomości i budzenie zainteresowania społeczeństwa wzajemnie powiązanymi kwestiami społecznymi, ekonomicznymi i ekologicznymi, zwłaszcza w odniesieniu do gospodarki leśnej,
- o tworzenie nowych wzorców zachowań dzieci i młodzieży, kształtowanie postaw, wartości i przekonań jednostek, grup i społeczeństwa, uwzględniających troskę o jakość środowiska,

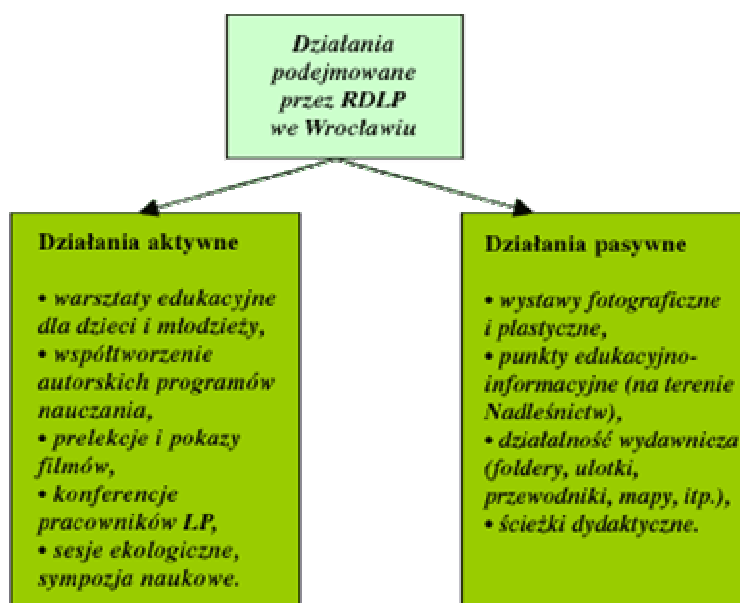
- o udostępnienie lasów dolnośląskich i edukacja osób niepełnosprawnych,
- o wykorzystanie edukacji jako narzędzia w ochronie przyrody.

Realizacja w/w celów przez RDLP we Wrocławiu jest wyrazem uznania, że:

1. edukacja ekologiczna to jeden z podstawowych warunków realizacji Polityki Ekologicznej Państwa,
2. elementy edukacji ekologicznej winny być wprowadzone do wszystkich sfer życia społecznego, respektując i wykorzystując wartości kulturowe, etyczne i religijne,
3. społeczeństwo ma prawo dostępu do informacji o stanie środowiska przyrodniczego i edukacji ekologicznej.

2.16.2.4 Metody edukacji.

Wszystkie przedstawione kierunki działań realizowane będą za pomocą szerokiego wachlarza środków, które najogólniej można podzielić na aktywne i pasywne (Schemat 2-2).

Schemat 2-2 Schemat działań podejmowanych przez RDLP

Są to tylko niektóre elementy stanowiące potencjalne rozwiązania edukacji ekologicznej, uzależnionej oczywiście od możliwości finansowych i kadrowych.

2.16.2.5 Edukacja.

Sam sposób edukacji ekologicznej odbywał będzie się poprzez comiesięczne spotkanie o charakterze prezentacji i pogadanek na wybrane tematy ekologiczne (np. "Czynna ochrona płązów na terenie Parku Narodowego Gór Stołowych", "Opowieści o bobrach", "Relacje z podróży", etc.).

W szerzenie edukacji ekologicznej zaangażowane są:

- o Polskie Towarzystwo Leśne,
- o Liga Ochrony Przyrody,
- o Parki Krajobrazowe,
- o Urząd Miasta Wrocławia
- o Szkoły podstawowe, średnie i wyższe,
- o Osoby prywatne,

- Posłowie na Sejm, biorący udział w pracach Sejmowej Komisjach Ochrony Środowiska.

Ponadto istnieje możliwość organizowania w świetlicy RDLP we Wrocławiu, wystaw fotograficznych, prac plastycznych, konkursów itp. z udziałem w/w instytucji, osób.

Inną formą szerzenia edukacji, jaką chcielibyśmy realizować jest organizacja spotkań prelegentów z młodzieżą na terenie szkół różnego szczebla. RDLP we Wrocławiu realizuje działalność edukacyjną, poprzez wypożyczanie kaset video, znajdujących się w tutejszej bibliotece.

Zbiór kaset liczy około 350 sztuk, obejmując tematykę przyrodniczą, ekologiczną, leśną. Z wypożyczalni na dzień dzisiejszy, korzysta młodzież szkół różnego stopnia, pracownicy LP, członkowie organizacji pozarządowych, różne instytucje. Wypożyczalnia działa na zasadach bezkosztowych. Z biegiem czasu chcemy rozszerzyć działalność o stworzenie biblioteki z fachowymi pozycjami z zakresu ochrony środowiska oraz rozpocząć działalność wydawniczą, opartą o działalność jednostek terenowych - Nadleśnictwa.

"Zielone szkoły" - to również luka w naszej działalności edukacyjnej, którą zamierzamy w przyszłości zagospodarować. Obecnie leśnicy z terenu działania RDLP Wrocław, udostępniają własne obiekty organizatorom "Zielonych szkół", w których prowadzone są zajęcia objęte programem szkolnym.

Odpowiednim miejscem do prowadzenia edukacji ekologicznej jest Bank Genów w Kostrzycy, mający już, w tym zakresie pewne osiągnięcia.

Ponadto planujemy organizację:

- ścieżek dydaktycznych - prowadzonych do interesujących skupisk roślinności, krajobrazu, ciekawych miejsc - a takie są tworzone na terenie Nadleśnictw Międzylesie (Międzygórze), Łądek Zdrój (Śnieżnicki Park Krajobrazowy), Milicz (Stawy Milickie z przebogatą ilością ptactwa), etc.
- konkursów - np. o lesie w czterech porach roku, zarówno widzianych plastycznie jak i literacko.
- warsztatów edukacyjnych - realizować chcielibyśmy we współpracy z Parkiem Narodowym Gór Stołowych i Karkonoskim Parkiem Narodowym, które oferują stałe programy warsztatów tj.:
 - biomonitoring środowiska,
 - las - struktura ekosystemu,
 - woda i jej znaczenie w funkcjonowaniu przyrody i miasta,
 - woda w twojej rzece,
 - relacje pomiędzy elementami środowiska,
- walory przyrodnicze PNGS.
- edukacja dla osób niepełnosprawnych - konieczność prowadzenia pracy z tą grupą społeczeństwa nie podlega dyskusji. Dlatego planujemy prowadzenie warsztatów dla osób niepełnosprawnych. Planujemy wytyczenie tras na terenie lasów dolnośląskich, które dostosowane będą do poruszania się na wózku inwalidzkim i opracowanie przewodnika dydaktycznego. Trasy te mają bardzo duże znaczenie w rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pozwalają również na obcowanie z naturą, która na co dzień ogranicza się tylko do widoku ścian i pobliskich domów. To bardzo ważny element emocjonalny, wywołujący u tych - na ogół twardych ludzi - dotkniętych trudnościami życia codziennego wzruszenie. Ogromnym jednak utrudnieniem są bariery w terenie i bariery architektoniczne w budynkach. Salę konferencyjną w budynku RDLP we Wrocławiu w przyszłości wyposażać chcemy w stosowny sprzęt

służący do prowadzenia przedstawionych powyżej przedsięwzięć. Wiążemy bardzo duże nadzieje na pozyskanie środków finansowych z WFOŚiGW oraz NFOŚiGW.

- o szkolenia - tym elementem edukacji zainteresować chcielibyśmy osoby profesjonalnie zajmujące się ochroną przyrody, m.in. pracowników nadleśnictw, nauczycieli szkół.

Postaramy się o to by pracownicy zajmujący się prowadzeniem edukacji ekologicznej stale podnosili swoje kwalifikacje, które pozwolą im unowocześnić techniki edukacji, zdobywać nowe doświadczenia i wzbogacać swój warsztat pracy.

2.17 Awarie zagrażające środowisku

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr poważnych awarii – art. 31 ust. 2 ustawy o IOŚ. Rejestr poważnych awarii oraz zdarzeń noszących znamiona poważnych awarii mogących znacząco oddziaływać na środowisko jest udostępniony do publicznej wiadomości na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska: www.pios.gov.pl.

Przedstawiona w Tab. 2-25 statystyka wskazuje, że do najczęściej występujących zdarzeń na terenie gminy należą awarie występujące w terenie i będących wynikiem bezmyślnego lub świadomego działania w celu pozbycia się różnego rodzaju substancji szkodliwych z udziałem produktów ropopochodnych.

Wykaz awarii przemysłowych zagrażających środowisku.

Tab. 2-25 Zestawienie Awarii przemysłowych wg Raportu o stanie środowiska województwa dolnośląskiego 2002, 2002
WIOŚ Wrocław

L.p.	data	lokalizacja	Rodzaj zdarzenia	Ocena szkód	Podjęte działania	Działania pokontrolne i środki egzekucyjno-represyjne
1	25.01.2001	Węgliniec	wyciek oleju opałowego do rowu melioracyjnego	zanieczyszczone wody powierzchniowe	WIOŚ: rozpoznanie zdarzenia, wizja lokalna; pobór prób i wykonanie analiz; kontrola sprawcy Kolejowa SP: zatrzymanie oraz usuwanie zanieczyszczeń i skutków awarii Sprawca: udział w usuwaniu skutków awarii	WIOŚ: wystąpienie pokontrolne do Starosty; nadzór nad usuwaniem skutków awarii

2.17.1 Ochrona przeciwpożarowa lasów¹⁵

Lasy Nadleśnictwa Węgliniec w całości należą do I kategorii zagrożenia pożarowego. Główne zagrożenie lasu przez pożary, wynika przede wszystkim z penetracji lasów przez ludność, dotyczy to zbieraczy runa leśnego. Wzdłuż szlaków komunikacyjnych przebiegających przez nadleśnictwo założono pasy przeciwpożarowe, które są corocznie mineralizowane.

Nadleśnictwo Ruszów jak i wcześniej wymieniane nadleśnictwo w całości zaliczone jest do I kategorii zagrożenia pożarowego - najwyższej z uwagi na bardzo duże zagrożenie pożarowe

¹⁵ Wg strony internetowej RDLP Wrocław www.lasy-wroclaw.pl 18-10-2004

- W 11 nadleśnictwach o największym zagrożeniu pożarowym utworzone są Ochotnicze Straże Pożarne lub Leśne Pogotowia Przeciwpożarowe.
- Bazy lotnicze. Od wiosny do jesieni do dyspozycji pozostają: 1 samolot gaśniczy Dromader, 1 samolot patrolowy.